

به نام خدا

فهرست

یادداشت

♦ رسانه های همگانی و تشکل های صنفی (۶)

بخش ویژه

♦ آشنایی کلی با انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی (۸)

♦ مروری بر دیروز و امروز و فرداها... / مصاحبه با مهندس محمد حسین ترابی، رییس هیأت مدیره انجمن (۱۲)

♦ عزم حضور در صحنه عمومی / گفتگو با مدیر مسوول مجله و برخی از اعضای کمیته امور فرهنگی و انتشارات (۱۹)

چند گزارش

♦ آمار حساب های ملی در سال ۱۳۸۹ و رواج تناقض های آماری (۲۵)

♦ دیدار اعضای هیأت مدیره انجمن با وزیر محترم نفت (۲۶)

♦ هم اندیشی نقد و بررسی نظام قیمت گذاری پروژه ها (۳۰)

♦ دستاوردهای حضور در کنفرانس پروژه های مگای عراق (۳۴)

چند خبر (۳۸)

نقل مطالب با ذکر مأخذ مجاز است.

نشریه انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی

شماره ۱

بهار ۱۳۹۱

• صاحب امتیاز: انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی

• مدیر مسوول: مهندس سید علی اکبر ریاضی

• دبیر تحریریه: منیژه فرهنگی

• صفحه آرایی: غلامرضا ملکی

• طراحی جلد: آریابرزن فروزان

• عکس: آیدین رهبر

• ناظر چاپ: یاز گرافیک

• چاپخانه: تهران، خیابان فردوسی جنوبی، کوچه بانک، نبش هنرستان، پلاک ۱۵، تصویر گیلان

• مشاور: محمد حسین دانایی

آدرس: تهران، کریم خان زند، خیابان خردمند شمالی، خیابان ۲۱۸، پلاک ۱۳

تلفن: ۲ و ۸۳۱۸۷۰۱ شماره: ۸۸۲۴۶۶۹

سایت: www.irapec.com

پست الکترونیک: info@irapec.com

یادداشتی برای شروع

رسانه های همگانی و تشکل های صنفی

همین تشکل ها می گیرند. اما در جوامعی که هنوز به هر علتی، بسترهای لازم برای حضور واقعی نهادهای مدنی فراهم نشده و دولت ها نظر خوشی نسبت به نهادهای مردمی ندارند، وضعیت کمی متفاوت است و همین تفاوت ایجاب می کند که تشکل های صنفی، علاوه بر قبول مسوولیت های عادی فوق الذکر، مسوولیت های دیگری را هم به عهده بگیرند. حیاتی ترین وظیفه از این دسته وظایف هم مدیریت هوشمندانه یک چالش مثبت و پیش برنده با دولت است، به نحوی که به تدریج علل سوء تفاهم و عوامل حساسیت زا و تشنج آفرین از میانه روابط تشکل های صنفی با دولت حذف شوند و موجبات برقراری اعتماد دو جانبه فراهم آید تا طرفین بتوانند آرام آرام، وارد فضای همکاری شوند.

بدیهی است که تشکل های صنفی فعال در این شرایط ویژه، در صورتی موفق خواهند شد که بتوانند از ابزارهای ارتباطی گوناگون با کارکردهای متفاوت استفاده کنند. یکی از کارآمدترین ابزارهای ارتباطی متناسب برای این شرایط ویژه هم رسانه های همگانی هستند، چون این رسانه ها، دارای تأثیرات اجتماعی قابل توجهی همچون فرهنگ سازی، آموزش، اطلاع رسانی و ایجاد مشارکت می باشند و این همبستگی و مشارکت در سطح خرد و کلان، می تواند به هموایی اجتماعی بینجامد و از

در جوامع مدرن، علاوه بر نهاد دولت، انواع نهادهای مدنی، از جمله تشکل های صنفی، به طور جدی در صحنه عمومی حضور دارند و فعالیت می کنند. منطق و علت وجودی این گونه تشکل ها، وجود یک نیاز مشترک و یک اراده مشترک است؛ علت غایی آن ها هم درمان دردها و رفع مشکلات صنفی و حرفه ای اعضاست. به عبارت دیگر، اقدام گروهی از فعالان یک صنف برای تأسیس یک تشکل صنفی، به معنای تصمیم آنان برای به دست گرفتن سرنوشت حرفه ای خودشان است، یعنی ما محصول بلا اراده شرایط نیستیم و منتظر لحظات مناسب هم ننشسته ایم، بلکه می خواهیم خودمان در صحنه باشیم و هر لحظه را به یک لحظه مناسب تبدیل کنیم و قدرش را هم بدانیم.

این گونه نهادها معمولاً در شرایط عادی دو کارکرد اصلی دارند: از یک طرف، روابط حرفه ای بین گروه های کاری فعال در هر یک از حوزه های صنفی را تنظیم می کنند و از طرف دیگر، به عنوان نماینده یک گروه اجتماعی، به تبادل اطلاعات و تعامل با دولت ها می پردازند و در واقع، بازوی کمکی و البته مستقل دولت ها به شمار می روند. به علت همین کارکردهای دوسویه و مفید است که در جوامع پیشرفته، نه تنها دولت ها مانعی در راه شکل گیری و تقویت نهادهای صنفی نیستند، بلکه خودشان برکشیده نهادهای مزبور می باشند و مشروعیت خودشان را هم از

رسانه های همگانی
متعلق به تشکل های
صنفی، در صورتی
به موفقیت لازم
دست خواهند یافت
که با کیفیت و کمیتی
قابل قبول و شایسته
تولید شوند و بتوانند
اعتماد همه مخاطبان
را جلب کنند.

اقدام گروهی از فعالان یک صنف برای تأسیس یک تشکل صنفی، به معنای آن است که می خواهند دست به دست یکدیگر بدهند و خودشان، سرنوشت حرفه ای خودشان را تعیین کنند.

J A M A L

شود و مورد استفاده قرار گیرد و بقا و فنای دولت ها و دولتمردان و حتی سرنوشت بسیاری از جوامع هم از طریق همین وسایل رقم بخورد.

بدیهی است که دستیابی به این درجه از اقتدار و کارآیی، آسان نیست و تنها رسانه هایی به این پایه از اعتبار دست خواهند یافت که با کیفیت و کمیتی قابل قبول و شایسته تولید شوند و بتوانند اعتماد مخاطبان، اعم از دولتی و غیردولتی را جلب کنند. این رسانه ها، سپس و در گام بعدی می توانند با کاهش سوء تفاهم ها و تنظیم مناسبات جدید، مانع بروز تنش بین دولت و گروه های اجتماعی شوند و در عین حال، همگرایی بین نهادهای مدنی - اعم از اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی - را از یک سو و بین نهادهای مزبور با دولت را از سوی دیگر تقویت کنند و در نتیجه، کل جامعه را در مسیر تعادل عمومی و در راستای پیشرفت جامع و توسعه پایدار قرار دهند.

فصلنامه "نفت و توسعه" ارگان مطبوعاتی انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی نیز با چنین دیدگاهی قدم به صحنه گذاشته و امیدوار است که در این مسیر از راهنمایی و مساعدت تمامی همکاران و اعضای محترم انجمن و مسوولان مملکتی برخوردار شود.

این طریق، گرایش ها و رفتارهای نا به هنجار به تدریج، به همگرایی اجتماعی تبدیل می شوند و سوء تفاهم ها و فاصله های اجتماعی کاهش می یابند. این کارویژه رسانه های همگانی، آن چنان قوی و گسترده و وسیع است که می تواند به صورتی کاملاً نامحسوس، دیدگاه شهروندان را در موارد خاص و مشخص تغییر دهد.

همین تأثیرگذاری اجتماعی رسانه های همگانی، باعث شده است که رسانه های مزبور از لحاظ کارکرد سیاسی هم از جایگاه برجسته ای برخوردار شوند. این کارکرد سیاسی، داری طیف وسیعی است که از توانایی بسیج عمومی و جهت دهی افکار جمعی آغاز می شود و تا کمک به شیوه های حکومتداری، نظارت بر عملکرد و کارکردهای دولتی، تقویت نهادهای مدنی، ترغیب شهروندان به مشارکت گسترده در پروژه های ملی، تحریک احساسات ملی و تصحیح رویکردهای سیاسی جامعه، برملا ساختن زد و بندهای پشت پرده در جریانات سیاسی، انتقال پیام و خواست های مردم به دولت و منعکس ساختن فعالیت ها و برنامه ها و عملکردهای دولت و... می انجامد.

همین گستره عمل وسیع و قدرت اثرگذاری رسانه های همگانی، موجب شده است که در تاریخ معاصر، این ابزار به عنوان یکی از متغیرهای اصلی و تعیین کننده مطرح

در جوامع پیشرفته، نه تنها دولت ها مانعی در راه شکل گیری و تقویت نهادهای صنفی نیستند، بلکه خودشان برکشیده نهادهای مزبور می باشند و مشروعیت خودشان را هم از همین تشکل ها می گیرند.

انجمن شرکت‌های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی

شایان ذکر است که در پایان سال ۱۳۹۰ تعداد ۱۷۱ شرکت عضو این انجمن بوده اند که همگی آن‌ها هم از شرکت‌های فعال در عرصه‌های مهندسی و پیمانکاری رشته‌های مختلف صنعت نفت و گاز و پتروشیمی بشمار می‌روند. در این رابطه لازم به یادآوری است که طبق اساسنامه، فقط شرکت‌های خصوصی ایرانی به عضویت این انجمن پذیرفته می‌شوند.

آرمان، رسالت و اهداف انجمن

انجمن صنفی شرکت‌های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی، تلاش در راستای تحقق جایگاه آرمانی و انجام تعهدات اصولی زیر را رسالت خود می‌داند:

الف) گسترش ارتباط و تداوم و تحکیم پیوند و همبستگی بین اعضای صنف و شرکت‌های مهندسی و پیمانکاری فعال در صنعت نفت و گاز و پتروشیمی با یکدیگر از یکسو و با مسوولان و ارکان صنعت نفت کشور از سوی دیگر، به منظور ایجاد انگیزه و بستر مناسب برای رشد و اعتلای حرفه مهندسی و اجرایی در کشور از طریق توسعه و ارتقای سطح خلاقیت و دانش و فرهنگ حرفه‌ای اعضا و افزایش توانمندی‌های آنان، به نحوی که اتکای به نیروهای داخلی برای اجرای طرح‌های توسعه در کشور روز به روز افزونتر شود و سرانجام، به رفع نیاز و خودکفایی ملی در عرصه مهندسی و اجرای طرح‌ها و پروژه‌های صنعت نفت منجر گردد.

ب) کوشش در جهت ارتقای شأن و منزلت حرفه مهندسی و پیمانکاری و تلاش در راستای شکل‌گیری و توسعه نظام‌ها و تشکل‌های مهندسی و حرفه‌ای در کشور، به نحوی که این انجمن به عنوان رکن معتبر و پیشگام اعتلای نهادهای صنفی و حرفه‌ای شناخته شود.

پ) کوشش در جهت رشد و شکوفایی و اعتلای همه جانبه و مستمر صنعت و اقتصاد کشور و مشارکت در فرآیند تصمیم‌سازی و ایفای نقش هدایتی، نظارتی و نقادانه نسبت به طرح‌ها و برنامه‌های توسعه‌ای، به ویژه در صنعت نفت و پیشنهاد طرح‌های ضروری و زیربنایی بر پایه نیازهای جامعه و همکاری همه جانبه در جهت توسعه پایدار کشور، به نحوی که این انجمن به عنوان نهاد کارشناسی، پیشرو و مؤثر و از ارکان ضروری برای تصمیم‌سازی در فرآیند شکوفایی صنعت نفت کشور شناخته شود و در منظر افکار عمومی به عنوان نماینده مترقی جامعه مهندسی و پیمانکاری از اعتبار ویژه‌ای

جایگاه جهانی و ملی صنعت نفت

ایران با داشتن ۱۷/۱۵۱ میلیارد بشکه ذخیره قابل استحصال هیدروکربور مایع و همچنین ۳۳/۱ تریلیون مترمکعب ذخیره قابل استحصال گاز طبیعی، یکی از عمده‌ترین کشورهای تأمین‌کننده انرژی در جهان است و با توجه به عمر باقیمانده از ذخایر نفت و گاز کشور، این جایگاه جهانی تا دوره زمانی قابل توجهی کماکان حفظ خواهد شد.

از سوی دیگر، صنعت نفت ایران به عنوان پیشران اقتصاد کشور، دارای جایگاه ویژه‌ای در سیاست‌های کلان و استراتژی‌های بلندمدت این کشور می‌باشد که از جمله می‌توان به نقش اساسی این صنعت در تحقق اهداف کلان اقتصاد ملی در افق چشم‌انداز ۲۰ ساله، موتور محرکه اقتصاد ملی، عامل پیشبرد دیپلماسی اقتصادی جمهوری اسلامی ایران و تضمین امنیت ملی کشور از طریق توسعه همکاری‌ها و تعاملات منطقه‌ای و بین‌المللی اشاره کرد، ضمن آنکه سهم ۲۸ درصدی منابع نفتی در تولید ناخالص داخلی کشور، سهم ۸۴ درصدی آن از لحاظ درآمدهای ارزی و سهم بیش از ۹۵ درصدی اش در تأمین انرژی اولیه مورد نیاز کشور نیز از نکات غیر قابل چشم‌پوشی و انکار است.

علاوه بر این، صنعت نفت یکی از اصلی‌ترین مزیت‌های اقتصاد ایران بشمار می‌رود، به طوری که بخش عمده‌ای از بودجه کل کشور از بخش نفت تأمین می‌شود. بنابراین، شایسته است که با مدیریت و به‌کارگیری هوشمندانه ظرفیت‌های فیزیکی و انسانی بالقوه و بالفعل نهفته در این بخش، ضمن حفظ استقلال بودجه کشور از درآمدهای نفتی، زمینه به‌کارگیری نیروهای ورزیده شاغل در این صنعت در راستای توسعه اقتصادی پایدار فراهم شود.

تأسیس انجمن

با عنایت به نکات فوق‌الذکر و در اجرای ماده ۱۳۱ قانون کار جمهوری اسلامی ایران و آییننامه‌های مربوطه، در سال ۱۳۷۹ انجمن شرکت‌های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی تأسیس شد.

ساختار تشکیلاتی انجمن شرکت‌های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی، مرکب از مجمع عمومی، هیأت مدیره، شورای عالی، هیأت بازرسان، هیأت داوری و کمیته‌های تخصصی و کارشناسی است.

سهم ۲۸ درصدی
منابع نفتی در تولید
ناخالص داخلی
کشور، سهم ۸۴
درصدی آن از لحاظ
درآمدهای ارزی
و سهم بیش از ۹۵
درصدی اش در تأمین
انرژی اولیه مورد
نیاز کشور، از نکات
غیر قابل چشم‌پوشی
و انکار هستند.

برخوردار گردد.

اهداف و برنامه های راهبردی انجمن

اهداف و برنامه های راهبردی انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی به شرح زیر است:

۱- کوشش در جهت استیفای حقوق صنفی و خواست های مشروع و قانونی اعضا.

۲- بهره گیری از نیروی متشکل اعضا و مبادله تجربیات، جمع آوری اطلاعات، بررسی و تحقیق درباره مشکلات، شناخت نیازها و اولویت ها و ایجاد هماهنگی در فعالیت های اعضا و برنامه ریزی برای تأمین نیازها، توسعه و گسترش فعالیت ها.

۳- اعتلای سطح علمی و فنی و حرفه ای اعضا از طریق ارتباط و همکاری مستمر با مراکز و نهادهای علمی و حرفه ای و انتقال تجربیات و نتایج مطالعات در مورد نیازهای فنی و حرفه ای و ارائه طرح ها و روش های نوین علمی و اجرایی و توسعه استانداردها، ضوابط، مقررات و معیارهای فنی و علمی و ایجاد اشتغال و کارآفرینی و توسعه منابع انسانی از طریق آموزش و یادگیری مداوم سازمانی.

۴- کوشش در جهت بررسی و حل مسایل و مشکلات طرح ها و پروژه های اجرایی در صنعت نفت و گاز و پتروشیمی و ارتقای سطح کیفی و فنی پروژه ها در جهت بهینه سازی فعالیت های اجرایی و هماهنگی

**صنعت نفت ایران
به عنوان پیشران
اقتصاد کشور، دارای
جایگاه ویژه ای در
سیاست های کلان
و استراتژی های
بلندمدت می باشد.**

Association of Petroleum Industry
Engineering & Construction

انجمن شرکتهای مهندسی و پیمانکاری
نفت، گاز و پتروشیمی

به مراجع ذیربط و همکاری با دستگاه های اجرایی و مراجع مربوطه جهت حسن اجرای قوانین و مقررات آیین نامه ها.

۸- همکاری با انجمن ها و تشکل ها و سازمان های داخلی و خارجی مرتبط با وظایف و اهداف انجمن در چهارچوب فعالیت های صنفی و قوانین و مقررات کشور.
۹- رسیدگی و حل و فصل اختلافات فیما بین اعضا و یا فیما بین اعضا با سایر اشخاص حقیقی و حقوقی (در صورت پذیرش طرف مقابل) از طریق حکمیت و داوری.
۱۰- ایجاد تأسیسات و امکانات رفاهی (فرهنگی، آموزشی، هنری، ورزشی و غیره) برای اعضا و تشکیل صندوق تعاون و شرکت های تعاونی به منظور حمایت فنی و مادی و خدماتی اعضا با رعایت مقررات مربوطه.

شورای عالی

شورای عالی انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی، بر اساس مقررات ماده ۳۸ اساسنامه این انجمن و با حضور اعضای هیأت مدیره های ادوار قبلی انجمن تشکیل شده است. وظیفه این شورا، ارائه نظرات مشورتی و راهبردی و کمک به هیأت مدیره انجمن در جهت پیشبرد اهداف انجمن می باشد. آیین نامه تشکیل جلسات و اداره شورای عالی در اولین دوره آن توسط خود شورای عالی تنظیم و تصویب می شود.
در حال حاضر، اعضای شورای عالی انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی عبارتند از:

مهندس محمدحسین ترابی
مهندس نادر عطایی
مهندس احمد معمارزاده
مهندس مهرداد مترجمی
مهندس منصور صائبی
مهندس فرود فرهمند
دکتر محمدحامد امام جمعه زاده
مهندس مطوریان پور
مهندس طهماسب رضوی
مهندس رضا طبیب زاده

هیأت مدیره

اعضای اصلی و علی البدل هیأت مدیره که اثرگذارترین رکن انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی بشمار می رود و همچنین بازرسان اصلی و

و ایجاد ارتباط بین کارفرمایان، مشاوران، سازندگان و پیمانکاران با یکدیگر و با ارگان های ذیربط.
۵- بررسی و ارزیابی طرح ها و پروژه های توسعه در صنعت نفت و گاز و پتروشیمی و پیشنهاد طرح های ضروری و زیربنایی بر پایه نیازهای واقعی جامعه و مبادله تجربیات با انجمن ها و تشکل های مشابه و ارائه رهنمودهای علمی و عملی در زمینه های مختلف در جهت رشد و شکوفایی اقتصاد و صنعت کشور.
۶- همکاری با وزارتخانه ها، سازمان ها و نهادهای رسمی و آمادگی برای ارائه مشورت های لازم به آنها و همکاری و همفکری با ارگان های ذیربط، به ویژه در صنعت نفت.

۷- ارائه نظر مشورتی و حقوقی درخصوص تهیه لوایح و طرح های قانونی و مقررات و آیین نامه های مرتبط با اهداف انجمن و مسایل رفاهی و حقوقی اعضا،

ساختار تشکیلاتی
انجمن شرکت های
مهندسی و
پیمانکاری نفت، گاز
و پتروشیمی، مرکب
از مجمع عمومی،
هیأت مدیره، شورای
عالی، هیأت بازرسان،
هیأت داوری و
کمیته های تخصصی
و کارشناسی است.

یکی از اهداف این انجمن، گسترش ارتباط و تداوم و تحکیم پیوند و همبستگی بین اعضای صنف و شرکت های مهندسی و پیمانکاری فعال در صنعت نفت و گاز و پتروشیمی با یکدیگر از یکسو و با مسوولان و ارکان صنعت نفت کشور از سوی دیگر است.

علی البدل این انجمن به شرح زیر می باشند:

اعضای اصلی هیأت مدیره:

- ۱) مهندس محمد حسین ترابی، رییس هیأت مدیره
- ۲) مهندس صائبی، خزانه دار
- ۳) مهندس بهزاد حضرتی
- ۴) دکتر محمد حامد امام جمعه زاده
- ۵) مهندس منوچهر معتمدی کردستانی
- ۶) مهندس مجتبی قره داغی

اعضای علی البدل هیأت مدیره:

- ۱) مهندس سید علی اکبر ریاضی
- ۲) مهندس علی اکبر ادیب
- ۳) مهندس ایرج مسروری

بازرسان اصلی:

- ۱) مهندس حسن بیت الهی
- ۲) مهندس مسعود معظمی
- ۳) مهندس محمد زمان وزیری

بازرس علی البدل:

مهندس مهدی رادپور

کمیته های تخصصی انجمن

کمیته های تخصصی انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی، بر اساس مفاد اساسنامه و بنا بر نیازهای اعضای انجمن به شرح زیر فعال شده اند:

کمیته مطالعات، توسعه بازار و تأمین مالی پروژه ها
وظیفه کمیته مطالعات، توسعه بازار و تأمین مالی پروژه ها عبارت است از: شناسایی و ارزیابی پروژه های اولویت دار بر اساس توجیه اقتصادی و فنی و نیاز کشور و یافتن راهکارهای تأمین مالی پروژه ها.
این کمیته از تاریخ ۱۳۹۰/۳/۳۱ فعال شده و اعضای آن عبارتند از:

مهندس محمد حسین ترابی - رییس

مهندس حسین قربانی خالدی - نایب رییس اول

مهندس مسعود عاملی - نایب رییس دوم

مهندس داریوش عزیزی - عضو

مهندس علی نیازی - دبیر

مهندس امیر محمد اسلامی - عضو

مهندس حامد انگورج - عضو

کمیته برنامه ریزی و ارتباطات و اقتصاد و توسعه
وظایف کمیته برنامه ریزی ارتباطات اقتصاد و توسعه عبارت است از: اجرای برنامه ریزی استراتژیک با اتکا به برنامه های پنجساله توسعه، قانون سند چشم انداز ۲۰ ساله و اصل ۴۴ قانون اساسی.
این کمیته از تاریخ ۱۳۹۰/۱۰/۱۹ فعال شده و اعضای آن عبارتند از:

مهندس محمود شریفیان - رییس

مهندس ایمان پورشکوری - نایب رییس

مهندس علی اصغر گلرخی - عضو

دکتر حمیدرضا جعفری - عضو

مهندس سعید مؤتمن - عضو

کمیته دولت و نهادها

وظایف کمیته دولت و نهادها عبارت است از: پیگیری اموری مانند بررسی راهکارهایی برای دریافت مطالبات اعضای انجمن از سه بخش شرکت های دولتی، شرکت های شبه دولتی و شرکت های خصوصی و همچنین شناسایی بازار هدف و کشورهای دارای قابلیت کارایی برای اعضا ...

این کمیته از تاریخ ۱۳۹۰/۳/۱۸ فعال شده و اعضای آن عبارتند از:

مهندس سید تراب مرتضوی مقدم - رییس

مهندس آزاد شارق - نایب رییس

مهندس محسن بیات - دبیر

مهندس ناصر میرفصیحی - عضو

مهندس بهپور کشمیری پور - عضو

کمیته امور فرهنگی و انتشارات

این کمیته از تاریخ ۱۳۹۰/۹/۲۸ فعال شده و اعضای کمیته امور فرهنگی و انتشارات عبارتند از:

مهندس منوچهر معتمدی کردستانی

دکتر محمد حامد امام جمعه زاده

مهندس احمد معمارزاده

مهندس محمود شریفیان

مهندس مهرداد مترجمی

مهندس سید علی اکبر ریاضی

مهندس سیروس وقایع نگار

مروری بر دیروز و امروز و فرداها...

در مصاحبه با مهندس محمد حسین ترابی، رییس هیأت مدیره انجمن

آقای مهندس براتی، ضمن تشکر به خاطر حضور در این مصاحبه اختصاصی، لطفاً در ابتدا بفرمایید که شرکت های پیمانکار و مهندس مشاور در رشته های نفت و گاز و پتروشیمی، پیش از تأسیس انجمن تخصصی خودشان، از چه نوع ساختار و تشکیلات صنفی برخوردار بودند و امور مربوطه را چگونه انجام می دادند؟

پیش از تأسیس انجمن، مهندسان مشاور شاغل در رشته های نفت و گاز و پتروشیمی عمدتاً عضو جامعه مهندسان مشاور بودند و پیمانکاران این رشته هم در انجمن شرکت های ساختمانی عضویت داشتند، هر چند که بعضاً برخی از شرکت ها هم به صورت انفرادی نسبت به حل مشکلات موجود اقدام می کردند و به صورت فردی به دنبال نیازها و رفع مسایل خودشان بودند.

مهمترین مشکلات فعالان خدمات فنی و مهندسی در رشته های نفت و گاز و پتروشیمی پیش از تأسیس انجمن خاص، چه بود و چگونه با مشکلات مزبور دست و پنجه نرم می کردند؟

در سال های گذشته، در صورتی که مشکلاتی برای فعالان خدمات فنی و مهندسی در رشته های نفت و گاز و پتروشیمی وجود داشت، عمدتاً از طریق دو انجمن فوق الذکر (جامعه مهندسان مشاور و انجمن شرکت های ساختمانی) مسایل پیگیری می شد، اما با توجه به سوابق، آنچه مسلم است، مشکلات امروز شرکت های مهندس مشاور و پیمانکار بخش خصوصی بیشتر از سال های قبل است، مثل مشکلات ایجاد شده به دنبال تحریم ها، کمبود نقدینگی، تامین مالی پروژه ها، کاربایی، واردات تجهیزات و تکنولوژی، وجود رقبای دولتی و نیمه دولتی، امروز بیشتر از گذشته است.

آقای مهندس، در بخش های بعدی مصاحبه حتماً به مشکلات فعلی هم خواهیم پرداخت، اما فعلاً بفرمایید که در گذشته، چه عواملی در درون صنف یا بیرون از آن باعث شدند که به فکر تأسیس یک انجمن خاص بیفتید؟

نقش و اهمیت صنعت نفت و گاز و پتروشیمی در اقتصاد کشور، ویژگی ها و پیچیدگی های پروژه های این صنعت و تفاوت مسایل پیمانکاران شاغل در آن با سایر پروژه ها، باعث تأسیس انجمن نفت و گاز و پتروشیمی شد. یکی دیگر از عوامل تأسیس این انجمن، نیاز توسعه صنایع نفت کشور بود، یعنی با مطرح شدن پروژه های عظیم در صنعت نفت کشور در فاصله سال های ۷۶ تا ۸۰، وزیر محترم نفت

مهندس محمد حسین ترابی: نقش و اهمیت صنعت نفت و گاز و پتروشیمی در اقتصاد کشور، ویژگی ها و پیچیدگی های پروژه های این صنعت و تفاوت مسایل پیمانکاران شاغل در آن باعث تأسیس انجمن نفت و گاز و پتروشیمی شد.

نخستین مصاحبه اولین شماره مجله "نفت و توسعه" را به آقای مهندس محمد حسین ترابی، رییس هیأت مدیره انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی اختصاص داده ایم و مسایل مربوط به این حوزه در سال های پیش و پس از تأسیس این انجمن و البته سال های آینده را در حضور تعدادی از اعضای هیأت مدیره انجمن و مدیران شرکت های عضو انجمن جویا شده ایم. امیدواریم که این مختصر، به عنوان یک شروع مفید باشد و مورد توجه خوانندگان محترم قرار گیرد.

حفظ حقوق و دفاع از منافع مشترک حرفه‌ای، بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی و کوشش در جهت بالابردن سطح آگاهی اعضا، از جمله محوری ترین اهداف این انجمن بشمار می روند.

وقت پیشنهاد کرد که در کنار شرکت های بزرگ خارجی مانند شل، استات اوپل، انی و... که در صنایع نفت و گاز و پتروشیمی ایران فعال بودند، شرکت های ایرانی بزرگ و توانمندی تشکیل شوند و براساس قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی داخلی، در این پروژه ها مشغول به کار شوند و برای سازماندهی این فرایند هم انجمن صنفی شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت و گاز و پتروشیمی تأسیس شد.

چه کسانی از همکاران شما در راه تأسیس این انجمن تخصصی پیشگام بودند و چه اهدافی را تعقیب می کردند؟
افراد شاخص پیشگام در تأسیس انجمن کسانی بودند که در انتخابات اولین مجمع عمومی انجمن در سال ۱۳۷۹، به مدت چهار سال به عنوان اعضای هیأت مدیره و بازرسان انجمن انتخاب شدند. این افراد عبارت بودند از آقایان مهندسان: طهماسب رضوی، نماینده شرکت تهران جنوب (رییس هیأت مدیره) - نادر عطایی، نماینده شرکت جهانپارس (نایب رییس هیأت مدیره) - مجید جلال زاده فرد، نماینده شرکت نامگان (خزانه دار) - مهرداد مترجمی، نماینده شرکت گاما (عضو اصلی). دکتر محمدحامد امام جمعه زاده، نماینده شرکت مهندسین همکار صنایع و مهندس حسن کافی هم به عنوان اعضای علی البدل هیأت مدیره انتخاب شدند. همچنین مهندس فرود فرهمند، نماینده شرکت زیراساس - مهندس مهرداد تفضلی هرنندی، نماینده شرکت چکاد جنوب و مهندس محمدجعفر زند به عنوان بازرسان اصلی و مهندس منصور صائبی، نماینده شرکت میسان به عنوان بازررس علی البدل انجمن انتخاب شدند. مهندس فریدون فریدنی محمدپور، نماینده شرکت یونی گلف هم به عنوان اولین دبیر انجمن انتخاب شد.
اولین هدف های مورد نظر هیأت مؤسس انجمن چه بود؟

اهداف مورد نظر موسسان انجمن، شامل ارتقای توان شرکت های بخش خصوصی و قدرت رقابت با شرکت های دولتی و همچنین تعامل و گسترش همکاری و تبادل اطلاعات با دولت در اجرای طرح های مربوط به صنایع نفت و گاز و پتروشیمی، تأمین و حفظ حقوق و منافع شرکت های مهندسی و پیمانکاری صنایع نفت و گاز و پتروشیمی، ارتقای کمی و کیفی کارهای اجرایی، تلاش در جهت بهبود و اعتلای کیفیت مدیریت و مهارت فنی کارکنان، جمع آوری اطلاعات و آمار جهانی مربوط به آخرین پیشرفت های اجرایی در پروژه های نفت و گاز و

پتروشیمی، پیگیری اهداف مربوط به صدور خدمات فنی و مهندسی، همکاری با دولت از طریق سازمان مدیریت و برنامه ریزی در جهت تدوین قوانین جدید و منطبق با واقعیت های کاری در کشور، تلاش در رفع نارسایی ها در تمامی گستره های مدیریتی و تقویت مبانی صداقت در انجام کار و مسوولیت ها بود.

از تأسیس انجمن راز کجا شروع کردید، با چه مشکلاتی روبرو بودید، چگونه مشکلات را از سر راه برداشتید و تا رسیدن به مقصود چه مسیری را طی کردید؟

بعد از جلسه اولیه با وزیر نفت وقت، گروهی از بنیانگذاران این انجمن، هیأت موسسی را تشکیل دادند و اقدامات اداری مربوط به ثبت انجمن، تهیه اساسنامه و برگزاری مجمع عمومی هم انجام شد. طبیعتاً در ابتدا مشکلاتی از قبیل تهیه محل برای انجمن، ایجاد سازمان اداری و مواردی از این قبیل و همین طور ایجاد ارتباط با کارفرمایان نفت و گاز و پتروشیمی وجود داشت که همه آن ها با همت و تلاش اعضای هیأت مدیره پیگیری می شد. حالا بفرمایید که انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت و گاز و پتروشیمی در چه تاریخی و با کدام اهداف تأسیس شد؟

این انجمن در سال ۱۳۷۹ و به منظور حفظ حقوق و دفاع از منافع مشترک حرفه‌ای، بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی، کوشش در بالابردن سطح آگاهی اعضا تأسیس شد.

به طور کلی، اهداف و برنامه های راهبردی انجمن عبارتند از:

- کوشش در جهت استیفای حقوق و خواست های مشروع و قانونی اعضا از طریق ایجاد زمینه های مساعد به منظور نیل به اهداف انجمن.

- بهره گیری از نیروی متشکل اعضا و مبادله تجربیات، جمع آوری اطلاعات، بررسی و تحقیق درباره مشکلات، شناخت نیازها و اولویت ها و ایجاد هماهنگی در فعالیت های اعضا و برنامه ریزی برای تأمین نیازها، توسعه و گسترش فعالیت ها.

- اعتلای سطح علمی و فنی و حرفه ای اعضا از طریق ارتباط و همکاری مستمر با مراکز و نهادهای علمی و حرفه ای و انتقال تجربیات و...

- کوشش در جهت بررسی و حل مسایل و مشکلات طرح ها و پروژه های اجرایی در صنعت نفت و ارتقای سطح کیفی و فنی پروژه ها در جهت بهینه سازی

رئیس هیأت مدیره انجمن: در حال حاضر، به علت شرایط خاص ایجادشده و موانع و مشکلاتی که شرکت های غربی برای همکاری با ایران در زمینه اجرای پروژه های توسعه نفت و گاز و پتروشیمی کشور دارند، انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت و گاز و پتروشیمی در تلاش است تا با تشکیل کنسرسیوم هایی، اجرای پروژه های بزرگ را به عهده بگیرد.

فعالیت های اجرایی و هماهنگی و ایجاد ارتباط بین کارفرمایان، مشاوران، سازندگان و پیمانکاران با یکدیگر و با ارگان های ذیربط.

- بررسی و ارزیابی طرح ها و پروژه های توسعه در صنعت نفت و پیشنهاد طرح های ضروری و زیربنایی بر پایه نیازهای جامعه و مبادله نظرها و تجربیات با انجمن ها و تشکل های همسو.

- همکاری با وزارتخانه ها، سازمان ها و نهادهای رسمی و آمادگی برای ارائه مشورت های لازم به آنها و همکاری و همفکری با ارگان های ذیربط، به ویژه در صنعت نفت.

- رسیدگی و حل و فصل اختلافات فیما بین اعضا و یا فیما بین اعضا با سایر اشخاص حقیقی و حقوقی (در صورت پذیرش طرف مقابل) از طریق حکمیت و داوری. علاوه بر اینها، انجمن صنفی شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت و گاز و پتروشیمی تلاش در راستای تحقق جایگاه آرمانی و انجام تعهدات اصولی زیر را رسالت خود می داند:

الف - گسترش ارتباط و تداوم و تحکیم پیوند و همبستگی بین اعضای صنف شرکت های مهندسی و پیمانکاری صنعت نفت با یکدیگر از یکسو و با مسوولان ارکان صنعت نفت و سایر ارگان ها و نهادهای کشور از سوی دیگر، به منظور ایجاد انگیزه و بستر مناسب برای رشد و اعتلای حرفه مهندسی و اجرایی در کشور از طریق توسعه و ارتقای خلاقیت و دانش و فرهنگ حرفه ای اعضا و افزایش توانمندی های لازم، به نحوی که اتکای به نیروهای داخلی برای اجرای طرح های توسعه در کشور، روز به روز بیشتر شود و نهایتا منجر به رفع نیاز و خودکفایی ملی در عرصه مهندسی و اجرای طرح ها و پروژه های صنعت نفت گردد.

ب - کوشش در جهت ارتقای شأن و منزلت حرفه مهندسی و پیمانکاری و تلاش در راستای شکل گیری و توسعه نظام ها و تشکل های مهندسی و حرفه ای در کشور، به نحوی که این انجمن به عنوان رکن معتبر و پیشگام اعتلای نهادهای صنفی و حرفه ای شناخته شود.

پ - کوشش در جهت رشد و شکوفایی و اعتلای صنعت و اقتصاد کشور و مشارکت در فرآیند تصمیم سازی و ایفای نقش هدایتی، نظارتی و نقادانه نسبت به طرح ها و برنامه های توسعه ای، به ویژه در صنعت نفت و پیشنهاد طرح های ضروری و زیربنایی بر پایه نیازهای جامعه

و همکاری همه جانبه در جهت توسعه پایدار کشور، به نحوی که این انجمن بتواند به عنوان نهاد کارشناس، پیشرو، مؤثر و از ارکان برجسته تصمیم سازی در فرآیند شکوفایی صنعت نفت کشور شناخته شود و در منظر افکار عمومی به عنوان نماینده مترقی جامعه مهندسی و پیمانکاری از اعتبار ویژه ای برخوردار باشد.

برای رسیدن به این اهداف، چه برنامه هایی دارید و چه راهکارهایی را اتخاذ کرده اید؟

یکی از اقداماتی که برای تحقق اهداف انجمن انجام شده، تدوین برنامه استراتژیک انجمن است. علاوه بر این، برنامه سالانه انجمن هم در راستای همین برنامه استراتژیک در مجمع عمومی به تصویب می رسد.

در حال حاضر، به علت شرایط خاص ایجادشده و موانع و مشکلاتی که شرکت های غربی برای همکاری با ایران در زمینه اجرای پروژه های توسعه نفت و گاز و پتروشیمی کشور دارند، انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت و گاز و پتروشیمی در تلاش است تا با تشکیل کنسرسیوم هایی، اجرای پروژه های بزرگ را به عهده بگیرد و امیدواریم که با نظر مثبت وزیر محترم نفت که در جلسات با هیأت مدیره انجمن هم مشهود بود، این انجمن بتواند رسالت خودش را در اجرای پروژه های بزرگ ملی ایفا کند و ضمن بی اثر نمودن تحریم ها و جایگزینی شرکت های غربی در اجرای پروژه ها، بقای شرکت های پیمانکاری بخش خصوصی در حوزه نفت و گاز و پتروشیمی را نیز که در حال حاضر با چالش جدی روبروست، تضمین نماید. از این رو، تلاش برای برون رفت از این شرایط دشوار، در صدر اولویت های فعالیت انجمن قرار گرفته است و امیدواریم که با مساعدت مسوولان محترم وزارت نفت، این اهداف به ثمر بنشینند. اهداف و برنامه های پیش روی انجمن هم بدین شرح هستند:

- بررسی و ارائه راهکارهای مناسب برای بهره گیری از شرایط موجود در راستای حضور اعضا در پروژه ها و طرح های عمرانی و نفتی، و حل مشکلات موجود با پیگیری از طریق شورای عالی توسعه توان داخلی صنعت نفت.

- تداوم تعامل و همکاری با وزارت نفت، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری، بستر سازی برای تعامل با مجلس شورای اسلامی و کمیسیون های ذیربط، فعالیت مؤثر در اتاق بازرگانی و

- تأسیس دفتر انجمن در وین و بغداد.
- اتخاذ راهکارهای اضطراری برای ماندگاری شرکت ها و نحوه حمایت از آنها از طرق مختلف.
در این رهگذر، امیدوارم که "فصلنامه نفت و توسعه" هم یکی از ابزارهای کارآمد برای کمک به رفع مشکلات انجمن و پیشبرد اهداف آن باشد.

ما هم امیدواریم که بتوانیم در جهت تحقق برنامه های مزبور مؤثر باشیم. حالا خواهش می کنم ضمن معرفی ارکان و تشکیلات داخلی انجمن، بفرمایید که چند نفر یا چند شرکت عضو این انجمن هستند و این اعضا از چه ویژگی هایی برخوردارند؟

ارکان این انجمن صنفی عبارت است از: (۱) مجمع عمومی، (۲) هیأت مدیره و (۳) بازرسان.
(۱) مجمع عمومی انجمن که اجلاس هایش هر ساله برگزار می شود و در جریان آن، بازرسان و اعضای هیأت داورى انتخاب می شوند.

(۲) هیأت مدیره متشکل از شش عضو اصلی و سه عضو علی البدل است که هر سه سال یکبار در اجلاس مجمع عمومی و با رأی مخفی اعضای انجمن انتخاب می شوند.

(۳) بازرسان شامل دو بازرس اصلی و یک بازرس علی البدل هستند که در اجلاس های سالانه مجمع عمومی انجمن توسط اعضا انتخاب می شوند.

تشکیلات داخلی انجمن هم شامل شورای عالی، هیأت داورى، کمیته های تخصصی و مشاوران است.
شورای عالی متشکل از ۱۰ نفر از پیشکسوتان و اعضای هیأت مدیره دوره های قبلی انجمن است که نقش بازوی مشورتی هیأت مدیره را دارد و در موارد خاص تشکیل جلسه می دهد و در زمینه راهبردها و استراتژی ها به هیأت مدیره یاری می رساند.

هیأت داورى که اعضای آن هر ساله در مجمع عمومی انجمن انتخاب می شوند، مسولیت رسیدگی و حل و فصل اختلافات میان اعضای انجمن و یا اختلافات میان اعضا با سایر اشخاص حقیقی و حقوقی از طریق حکمیت را به عهده دارد.

کمیته های تخصصی انجمن هم عبارتند از:

* کمیته برنامه ریزی، ارتباطات، اقتصاد و توسعه که اجرای برنامه ریزی استراتژیک با اتکا به برنامه های پنجساله توسعه، قانون سند چشم انداز ۲۰ ساله و اصل ۴۴ قانون اساسی از اولویت های کاری آن است.

صنایع و معادن ایران و ادامه همکاری و تعامل با سایر تشکل ها.

- بسترسازی و اقدامات لازم برای اشتغال و استفاده از ظرفیت های اعضا در پروژه های داخلی و بین المللی.

- ادامه خدمات اطلاع رسانی و مشاوره به اعضا.

- پیگیری و احقاق حقوق اعضا در موارد اختلاف با کارفرمایان.

❖ و سرانجام کمیته امور فرهنگی و انتشارات را داریم که اخیراً فعال شده است. اعضای کمیته های تخصصی انجمن هم توسط هیأت مدیره انجمن انتخاب می شوند. در پاسخ به سؤال راجع به تعداد اعضا هم باید بگویم که در حال حاضر، ۱۷۱ شرکت مهندسی خصوصی فعال در اجرای پروژه های صنعت نفت کشور در این انجمن عضویت دارند. اعضای انجمن شامل طیف متنوعی از

❖ کمیته دولت و نهادها که پیگیری و بررسی راهکارهای وصول مطالبات شرکت های عضو انجمن از شرکت های دولتی، شبه دولتی و بخش خصوصی را برعهده دارد.

❖ کمیته مطالعات، توسعه بازار و تأمین مالی پروژه ها هم دستور کارش شناسایی و ارزیابی پروژه های دارای توجیه اقتصادی و فنی و پروژه های مورد نیاز کشور و یافتن راهکارهای تأمین مالی پروژه هاست.

مهندس ترابی:
پیشنهاد می کنم که
تشکل های حوزه
صنعت نفت و گاز
و پتروشیمی،
ساختارهای سازمانی
و اداری شان را با
یکدیگر هماهنگ
کنند و تجارب و
اطلاعاتشان را با
یکدیگر مبادله کنند
و برای مسایل و
مشکلات و نیازهای
مشترک، قدم های
مشترک بردارند تا
شاید در آینده با
تشکیل اتحادیه ای از
شرکت های پیمانکاری
بخش خصوصی در
حوزه صنعت نفت،
وجود چند تشکل
موازی در این حوزه
منتفی شود.

شورای عالی، متشکل از ۱۰ نفر از پیشکسوتان و اعضای هیأت مدیره دوره های قبلی انجمن است که نقش پازوی مشورتی هیأت مدیره را دارد و در موارد خاص تشکیل جلسه می دهد و در زمینه راهبردها و استراتژی ها به هیأت مدیره یاری می رساند.

حرفه مندان است، یعنی شرکت های مهندسی مشاور، شرکت های پیمانکاری، شرکت های مجری پروژه های EPC و GC، شرکت های مجری پروژه های بالادستی، شرکت های مجری پروژه های پایین دستی و شرکت های خدماتی.

تاکنون چه اقدامات مهمی را به سرانجام رسانده اید و به چه بخش از اهداف اولیه دست یافته اید؟
سرفصل اهم اقدامات انجام شده در انجمن به شرح زیر است:

- برگزاری جلسات متعدد و مستمر با مسوولان دولتی در راستای بیان و حل مشکلات، نیازها و درخواست های اعضای انجمن با هدف کاربایی، تامین مالی پروژه ها، دریافت مطالبات، حل اختلاف با کارفرما در برخی موارد و... و استفاده از راهنمایی های فکری و عملی ایشان.

- تشکیل کنسرسیوم متشکل از اعضای انجمن با هدف ارتقای توان مهندسی و مالی و قدرت رقابت با رقبای بزرگ دولتی و خصوصی در اجرای پروژه ها.

- تعامل و همکاری با نهادهای دولتی، از جمله وزارت نفت و عضویت در شورای عالی توسعه توان داخلی صنعت نفت به ریاست وزیر نفت و پیگیری مشکلات و درخواست های اعضای انجمن در این شورا.

- عضویت در کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و پیگیری مباحث مطرح در خصوص شرکت های مهندسی مشاور و پیمانکار بخش خصوصی.

- حضور فعال در سمینارها، کنفرانس ها و نمایشگاه های داخلی با هدف ارایه توانمندی های اعضا و معرفی انجمن.

- امضا و مبادله موافقتنامه های همکاری با بانک های ملت و تجارت در جهت صدور ضمانتنامه و اعطای تسهیلات به اعضا. در این زمینه، بانک تجارت عملکرد خوبی داشته و به نظر می رسد که بتوان بانک ملت را هم نسبت به فعالیت بیشتر در چارچوب موافقتنامه موجود متقاعد کرد.

خوشبختانه در حال حاضر، انجمن نفت و گاز و پتروشیمی به یک تشکل فراگیر در داخل کشور تبدیل شده و حتی انجمن های نفت و گاز کشورهایی مانند چین و روسیه نسبت به تعامل و همکاری با انجمن ما اظهار علاقه کرده اند و دیدارها و گفتگوهایی هم در این زمینه انجام شده است.

آیا در مجموع از وضعیت فعلی راضی هستید و این

وضعیت را بهتر از گذشته ارزیابی می کنید؟
به علت وجود تحریم ها، وجود رقبای قدرتمند دولتی، نحوه برگزاری مناقصات، کاربایی، تامین مالی و نقدینگی و... با مشکلات بسیار بیشتری روبرو هستیم. با وجود این، انجمن همواره در صدد راهبایی برای حل مشکلات اعضاست و از طریق حضور نمایندگان انجمن در شورای عالی توسعه توان داخلی، کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی و جلسات متعدد با مسوولان ذیربط دولتی و... و ایجاد تعامل بین اعضا و همکاری با سایر انجمن ها، برای بهبود وضعیت شرکت های عضو تلاش می کند.

در حال حاضر، مهمترین مشکلاتتان چیست و از چه افراد یا نهادهایی چه انتظاراتی دارید؟

شاید بتوان به مساله کاربایی و تامین مالی پروژه ها به عنوان مهمترین مشکلات اشاره کرد. عمده ترین مشکل ما، فقدان توان مالی شرکت های پیمانکاری برای اجرای پروژه های EPCF است و محدودیت های موجود برای دسترسی و استفاده از منابع مالی خارجی، تامین مالی این نوع پروژه ها را به مراتب دشوارتر کرده است. در این میان، صندوق توسعه ملی می تواند برای تامین مالی پروژه ها و ارایه تسهیلات به شرکت های بخش خصوصی با هدف ماندگاری آنها، راهگشا و یاری رسان باشد. البته متأسفانه تا به حال اقدام موثری در این خصوص صورت نگرفته است.

البته مشکلات دیگری هم وجود دارند، ولی من معتقدم که باید برای حل مشکلاتمان بیشتر تلاش کنیم، یعنی باید لویایح تسهیل کننده فعالیتمان را تهیه و به مجلس ارایه کنیم. همچنین باید ارتباط بیشتری با قوه قضاییه و مسوولان مرتبط در دولت برقرار کنیم و با طرح مسایل و پیگیری مستمر، زمینه را برای حل مشکلاتمان هموار کنیم.

خوشبختانه وزیر نفت هم از طریق تشکیل شورای عالی توسعه توان داخلی صنعت نفت و مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران برای همکاری با شرکت های پیمانکاری بخش خصوصی اعلام آمادگی کرده اند و ما باید با انجام اقدامات و فعالیت های مشترک با تشکل های همکار، از این فرصت استفاده کنیم و به این منظور، ضمن تبریک سال نو به حضور همکارانمان در انجمن های همکار، پیشنهاد می کنم که تشکل های حوزه صنعت نفت و گاز و پتروشیمی، یعنی انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت و گاز و پتروشیمی، انجمن شرکت های ساختمانی، انجمن شرکت های مهندسی و ساخت

اتحادیه ای از شرکت های پیمانکاری بخش خصوصی در حوزه صنعت نفت، وجود چند تشکل موازی در این حوزه منتفی شود.

نوع تعامل این انجمن با سایر تشکل های مشابه در بخش خصوصی و هم چنین با نهادهای دولتی چگونه است؟ در حال حاضر، انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت و گاز و پتروشیمی با انجمن سازندگان تجهیزات صنعتی، انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت و انجمن مهندسی و ساخت صنایع نفت و نیرو در قالب یک دبیرخانه مشترک در زمینه مسایل مشترک همکاری می کند. علاوه بر این، با شورای هماهنگی تشکل های مهندسی، صنفی و حرفه ای کشور، کانون عالی انجمن های صنفی کارفرمایی ایران و موسسه تحقیق و توسعه صنعت احداث هم همکاری و تعامل داریم.

همچنین انجمن ما با معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری، سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و تهران هم تعامل و همکاری دارد، ضمن آنکه درخواست عضویت انجمن در اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران هم در دست بررسی است.

علاوه بر این، انجمن با وزارت نفت و شرکت های تابعه آن ارتباط دارد و رییس هیأت مدیره انجمن، عضو شورای عالی توسعه توان داخلی صنعت نفت است و همواره در راستای حفظ منافع ملی، مشکلات شرکت های عضو انجمن را هم در جلسات این شورا مطرح می کند، زیرا ما معتقدیم که حفظ ماندگاری شرکت های مهندسی و پیمانکاری که شرکت های دانش بنیان هستند، به معنای حفاظت از منافع ملی است.

ضمن تشکر مجدد، خواهش می کنم اگر پیام خاصی هم دارید، بفرمایید.

در خاتمه، در سال جدید برای همکاران خودم در حوزه مهندسی و پیمانکاری صنایع نفت، گاز و پتروشیمی آرزوی موفقیت و پیروزی دارم و از همه آنها می خواهم که از طریق همکاری و تعامل با یکدیگر و مسوولان کشور و تلاش خستگی ناپذیر خود و با ابداع ایده های جدید، نسبت به حفظ و ارتقای صنعت مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی و رفع مشکلات خودشان بکوشند.

بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم
فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو براندازیم

صنایع نفت و نیرو، انجمن سازندگان تجهیزات صنعتی ایران و انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت ایران، ساختارهای سازمانی و اداری خودشان را با یکدیگر هماهنگ کنند و کمیته های مشابه در این انجمن ها و حتی دبیران آنها مرتباً جلسات مشترکی داشته باشند و تجارب و اطلاعاتشان را با یکدیگر مبادله کنند و برای مسایل و مشکلات و نیازهای مشترک، قدم های مشترک بردارند تا شاید به این ترتیب، در آینده با تشکیل

عزم حضور در صحنه عمومی

گفتگو با مدیر مسوول مجله و برخی از اعضای کمیته امور فرهنگی و انتشارات

ضمن تشکر از آقایان به خاطر شرکت در این گفتگو و عرض تبریک به خاطر صدور مجوز و شروع انتشار مجله نفت و توسعه، خواهشمند است در آغاز بفرمایید که هدف انجمن شما از شروع فعالیت های فرهنگی و مطبوعاتی چیست و به طور خاص با انتشار این مجله در پی دستیابی به چه اهدافی هستید؟

مهندس ریاضی: من هم انتشار مجله نفت و توسعه را به بزرگان و پیشکسوتان و اعضای انجمن تبریک می گویم و خوشحالم که پس از مدتی، تلاش های مربوط به اخذ مجوز نشریه، به بار نشست و شاهد انتشار آن هستیم. هدف از انتشار مجله و آغاز فعالیت های فرهنگی و مطبوعاتی انجمن، بهره گیری از مجله برای ایجاد ارتباط و سیعتر با مسوولان ذیربط در سازمان های دولتی و نمایندگان مجلس شورای اسلامی، انعکاس مسایل و مشکلات شرکت های عضو انجمن، ایجاد ارتباط بیشتر میان اعضا و هیأت مدیره انجمن، اطلاع رسانی در زمینه تأمین تجهیزات، ماشین آلات و نیروی انسانی مورد نیاز پروژه های اعضا است. علاوه بر این، ارتقای دانش فنی اعضا از طریق درج اطلاعاتی در باره تحولات و تکنیک های جدید و به روز دنیا در زمینه طراحی، تجهیزات و اجرای پروژه های نفت و گاز و پتروشیمی هم در مدنظر انجمن قرار دارد.

مهندس شریفیان: نفت، مزیت رقابتی کشور ماست و ما می توانیم از مجله نفت و توسعه به عنوان ابزاری برای فرهنگ سازی در این زمینه استفاده کنیم. علاوه بر این، ماندگاری، ظرفیت سازی و توانمندسازی شرکت های پیمانکاری، جزو اهداف مهم انجمن ماست و تاکنون دو همایش بزرگ توسط موسسه تحقیق و توسعه صنعت احداث در این زمینه برگزار شده و امیدواریم که بتوانیم امکانات مجله نفت و توسعه را هم در این جهت به کار بگیریم.

مهندس مرتضوی: یکی از اهداف انتشار مجله نفت و توسعه، طرح بی واسطه و بدون تحریف و شفاف نظریات انجمن است. به عبارت دیگر، این مجله ویتترین انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت و گاز و پتروشیمی است. ضمناً از آنجا که انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت و گاز و پتروشیمی، پتانسیل قابل توجهی دارد و قادر به اجرای بسیاری از پروژه ها در خارج از کشور است، لذا یکی دیگر از اهداف انتشار مجله، معرفی توانمندی های شرکت های عضو انجمن در خارج از کشور، به منظور تسهیل فعالیت اعضا در صدور خدمات

دومین بخش از گفتگوهای این شماره مجله نفت و توسعه، به اعضای کمیته امور فرهنگی و انتشارات انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی اختصاص یافته است تا از این طریق، با اهداف و برنامه های انجمن در زمینه فعالیت های فرهنگی آشنا شویم و ببینیم که چگونه می خواهند با انتشار مجله "نفت و توسعه" در صحنه عمومی حضور یابند. شرکت کنندگان در این بحث عبارتند از آقایان مهندسان: ریاضی، شریفیان، مرتضوی، مترجمی و دکتر طاهری.

فنی و مهندسی است.

دکتر طاهری: در آغاز قرن بیست و یکم که به هزاره سوم مشهور است، و در عصر ظهور دنیای جدید و عصر جامعه مدنی، نیاز به نیروهای اجتماعی پراهمیت در کنار بازیگران - اعم از دولتی و خصوصی - احساس می شود و از اینرو، انجمن جایگاه خاصی پیدا می کند و یکی از ابزارهای گسترش ارتباطات انجمن در جامعه مدنی امروز هم انتشار فصلنامه نفت و توسعه است.

لازم به ذکر است که قبل از انتشار مجله، ارتباط انجمن با اعضا عمدتاً از طریق سایت انجمن برقرار بود و چون این شیوه ارتباط به قدر کافی کارآمد نبود، لذا برای گسترش ارتباطات انجمن و اعضا، انتشار مجله در دستور کار انجمن قرار گرفت.

جامعه هدف یا مخاطبان اصلی شما چه افراد و گروه هایی هستند، چه ویژگی هایی دارند و انتظارشان از این نشریه چیست؟

مهندس ریاضی: مخاطبان اصلی مجله نفت و توسعه دو دسته هستند: دسته اول، شامل کارفرمایان پروژه ها، مسوولان دولتی، نمایندگان مجلس شورای اسلامی و

**مهندس مرتضوی:
بخشی از مخاطبان
مجله نفت و
توسعه، در خارج
از کشور هستند که
از طریق این مجله،
با توانمندی های
مجموعه شرکت های
عضو انجمن آشنا
می شوند.**

انجمن همواره در نظر داشته که آخرین دستاوردهای علمی و فنی دنیا در زمینه طراحی و اجرای پروژه های صنعت نفت را در اختیار اعضای انجمن بگذارد و فصلنامه نفت و توسعه می تواند از طریق درج مقالات آموزشی، ابزار مناسبی برای انجام این کار و ارتقای دانش فنی اعضای انجمن باشد.

همچنین می توان از امکانات فصلنامه نفت و توسعه برای اطلاع رسانی به اعضا در مورد تجهیزات، ماشین آلات و نیروی انسانی مورد نیازشان بهره گرفت. علاوه بر این، بحث و بررسی در مورد موانع تشکیل کنسرسیوم ها که از الزامات اجرای پروژه های بزرگ صنعت نفت در داخل و خارج از کشور است، و تشویق اعضا به مشارکت در این کنسرسیوم ها، یکی دیگر از امکانات فصلنامه نفت و توسعه است که باید از آن بهره گرفت.

مهندس مترجمی: یکی از دلایل اصلی تشکیل انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت و گاز و پتروشیمی، تشکل کنسرسیوم ها برای اجرای پروژه های بزرگ صنعت نفت بود، ولی متأسفانه تاکنون این موفقیت حاصل نگردیده. بنابراین، یکی از موضوعات بسیار مهمی که باید در صفحات فصلنامه نفت و توسعه مورد توجه قرار گیرد، بحث و بررسی موانع فرهنگی تشکیل کنسرسیوم ها و کمک به رفع مشکلات کنسرسیوم های موجود در انجمن است.

علاوه بر این، با توجه به ارتباط صنف ما با طیف وسیعی از پیمانکاران جزء، تأمین کنندگان کالا و خدمات و تأمین کنندگان ماشین آلات، عملاً این بخش ها هم جزو مخاطبان اصلی مجله نفت و توسعه محسوب می شوند و طبعاً آنها انتظار دارند که مجله در مورد امکانات و خدمات آنها و خدمات مورد نیاز اعضای انجمن اطلاع رسانی کند.

مهندس مرتضوی: بخشی از مخاطبان مجله نفت و توسعه هم در خارج از کشور هستند که از طریق این مجله با توانمندی های مجموعه شرکت های عضو انجمن آشنا می شوند و این توانمندی ها در بخش انگلیسی مجله معرفی می شود و اگر این کار به طور صحیح و اثربخش انجام شود، کمک موثری به بازاریابی برای شرکت های عضو انجمن در خارج از کشور خواهد کرد.

بخش دیگری از مخاطبان فصلنامه نفت و توسعه هم دانشجویان و فارغ التحصیلان جوان رشته های فنی و مهندسی دانشگاه ها هستند که جویای کارند و می توانند از طریق این مجله با زمینه های کاری در حوزه صنعت نفت و گاز و پتروشیمی آشنا شوند و برای هدفگذاری اشتغال

مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی؛ و دسته دوم، شامل شرکت های عضو انجمن، مدیران و صاحبان صنایع، کلیه متخصصان و دست اندرکاران طراحی و اجرای پروژه های صنعتی و استادان و دانشجویان دانشگاه ها. واضح است که هر یک از این مخاطبان، انتظارات خاصی از این مجله دارند. به عنوان مثال، کارفرمایان و مسوولان دولتی از ما انتظار دارند که به عنوان یک اتاق فکر، ایده هایی را برای رفع موانع موجود بر سر راه اجرای پروژه ها، از قبیل نارسایی های موجود در برخی از قوانین و مقررات موجود، معرفی فاینانسور جهت تأمین منابع مالی، تأمین تجهیزات مورد نیاز اجرای پروژه ها، تشکیل کنسرسیوم ها برای اجرای پروژه های بزرگ صنعت نفت و گاز و پتروشیمی و به طور کلی، رشد و ارتقای صنعت نفت ارائه کنیم.

اعضای انجمن هم انتظار دارند که فصلنامه نفت و توسعه آنها را در جریان اخبار مربوط به فعالیت های انجمن در تعامل با کارفرماها و مسوولان مملکتی برای رفع موانع و مشکلات فعالیت آنها قرار بدهد. علاوه بر این، هیات مدیره

**مهندس مترجمی:
یکی از موضوعات
بسیار مهمی که باید
در صفحات فصلنامه
نفت و توسعه مورد
توجه قرار گیرد،
بحث و بررسی موانع
فرهنگی تشکیل
کنسرسیوم ها و
کمک به رفع مشکلات
کنسرسیوم های
موجود در انجمن
است.**

خودشان از آن استفاده کنند.

برای این مجله چه سرفصل هایی را در نظر گرفته اید و

به طور کلی، به چه موضوعاتی خواهید پرداخت؟
مهندس ریاضی: مجوز فصلنامه نفت و توسعه در زمینه
پژوهشی، آموزشی، خبری، تحلیلی و اطلاع رسانی است.
لذا درج قوانین و بخشنامه های مرتبط با زمینه فعالیت
شرکت های عضو انجمن و راه حل های رفع مشکلات
موجود پروژه های نفت و گاز و پتروشیمی، از جمله
سرفصل های این مجله است. علاوه بر این، در صورت
لزوم، در ارتباط با مسایل مختلف روز میزگردهایی برگزار
خواهند شد و گزارش آن ها در مجله به چاپ خواهد
رسید. همچنین، گردآوری و جمع بندی نظریات اعضا
در خصوص مسایل و مشکلات آنها مانند مشکلات ارزی،
تأمین منابع مالی پروژه ها و غیره هم از دیگر موضوعات
مورد توجه در فصلنامه نفت و توسعه خواهد بود. علاوه بر
این، مقالات تحلیلی در مورد قوانین و مقررات و ضوابط
مرتبط که از سوی مدیران شرکت های عضو انجمن ارایه
شود، در مجله درج خواهند شد.

مقالات مرتبط با تحولات و دستاوردهای جهانی در
حوزه نفت و گاز و پتروشیمی، از دیگر عناوین قابل درج
در فصلنامه نفت و توسعه است. بدیهی است که اقدامات
و فعالیت های هیأت مدیره انجمن هم در فصلنامه درج
خواهد شد. بخشی از صفحات مجله هم به اطلاع رسانی
به اعضا در مورد پیمانکاران جزء، تأمین کنندگان کالا،
خدمات، تجهیزات و ماشین آلات اختصاص دارد. معرفی

**دکتر طاهری: شورای
سر دبیری فصلنامه
نفت و توسعه،
می تواند از کمیته ها و
مشاوران انجمن برای
تهیه مطالب مورد
نیاز مجله استفاده
کند و متقابلاً اعضای
انجمن هم می توانند
مقالات و یا مطالب
خودشان را به شورای
سر دبیری ارسال کنند
تا در صورت تأیید این
شورا، در مجله چاپ
شود.**

کتاب ها و پایان نامه ها و اخبار برگزاری همایش ها و سمینارهای مرتبط هم می تواند بخش دیگری از موضوعات فصلنامه نفت و توسعه باشد.

مهندس شریفیان: پروژه های بالادستی توسعه نفت و گاز که زمینه اشتغال شرکت های عضو انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت و گاز و پتروشیمی هستند، دو ویژگی دارند، یعنی سرمایه بر و تکنولوژی بر هستند. نیازهای سرمایه ای پروژه های بالادستی، از طریق واگذاری پروژه ها به روش EPCF، تسهیلات اعطایی از سوی بانک ها و بازار سرمایه و اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی قابل حل است، ولی نیازهای تکنولوژیکی این نوع پروژه ها، باید از طریق نهضت علمی در قالب دانشگاه ها و شرکت های مشاور رفع شود. لذا اینها هم از جمله موضوعاتی هستند که باید در صفحات فصلنامه نفت و توسعه به آنها پرداخت.

ترویج فرهنگ توسعه به مفهوم عام آن و خیرخواهی برای بهبود شرایط زندگی مردم، ترویج فرهنگ کار جمعی و ایجاد سینرژی برای توسعه جامعه، از دیگر موضوعات قابل طرح در فصلنامه نفت و توسعه است.

همچنین با توجه به اینکه پنج تشکل مهندسی بخش خصوصی، یعنی انجمن شرکت های ساختمانی، جامعه مهندسان مشاور ایران، انجمن شرکت های پیمانکار تأسیسات و تجهیزات صنعتی ایران، انجمن آپک و انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی ایران به منظور رفع نیازهای تحقیقاتی و پژوهشی مشترک خودشان، موسسه تحقیق و توسعه صنعت احداث را تأسیس کرده اند، لذا بهتر است که ضمن معرفی این موسسه در فصلنامه نفت و توسعه، مقالات تهیه شده توسط این موسسه در زمینه ماندگاری شرکت های پیمانکاری و همینطور گزارش فعالیت های آن هم در فصلنامه نفت و توسعه به چاپ برسد.

مهندس مرتضوی: قرار است که در هر شماره از مجله، یکی از پروژه های موفق اجرا شده توسط اعضای انجمن هم معرفی شود و در این زمینه، اولویت با پروژه های اجرا شده توسط کنسرسیوم ها خواهد بود.

یکی از موضوعات مفید برای درج در فصلنامه انجمن، مقالات مرتبط با جلوگیری از ضایعات و بالا بردن راندمان در صنایع نفت و گاز و پتروشیمی است.

آیا برای پیشبرد اهدافتان در مقاطع زمانی آینده، برنامه از پیش طراحی شده ای دارید یا می خواهید بر حسب نیازهای روز حرکت کنید؟

مهندس ریاضی: انتشار نشریه، یکی از برنامه های از پیش طراحی شده موسسان انجمن بوده است.

مهندس مترجمی: همانطور که گفته شد، یکسری سرفصل ها و موضوعات برای فصلنامه نفت و توسعه در نظر گرفته شده که به تدریج و متناسب با نیازهای انجمن و شرکت های عضو تکمیل خواهد شد، ضمن آنکه تلاش می کنیم تا بخشی از صفحات مجله، به رفع نیازهای روز شرکت های عضو اختصاص پیدا کند.

دکتر طاهری: در حال حاضر، طرح از پیش تعیین شده ای برای انتشار مجله نداریم، بلکه یک کمیته انتشارات متشکل از چند تن از مدیران انجمن برای انتشار فصلنامه نفت و توسعه تشکیل شده که ریاست آن برعهده مدیرمسئول این فصلنامه است و قرار است که برنامه درازمدتی را برای انتشار مجله تهیه نماید.

مهندس مرتضوی: در حال حاضر، ما در یک دوره انتقالی قرار داریم و اتفاقات مهمی در جهان و در حوزه صنعت نفت ایران و جهان در حال وقوع است و انجمن ما هم در کوران این تحولات قرار گرفته است. به همین

می شود و این امر، زمینه همکاری و تعامل بیشتر میان فصلنامه نفت و توسعه و نشریات سایر تشکل های صنعت احداث را فراهم می کند.

مسئله‌آه ای از اعضای انجمن شما علاقمند به همکاری در فعالیت های فرهنگی و مطبوعاتی انجمن هستند. برای جلب همکاری این افراد چه راهکارهایی را اندیشیده اید؟
مهندس ریاضی: اعضای انجمن عمدتاً به علت گرفتاری های کاری، کمتر فرصت می کنند که دست به قلم بزنند، ولی در عین حال، تلاش می کنیم تا از طریق این مجله، اعضا را تشویق به همکاری بکنیم.

دکتر طاهری: شورای سردبیری فصلنامه نفت و توسعه، می تواند از کمیته ها و مشاوران انجمن برای تهیه مطالب مورد نیاز مجله استفاده کند و متقابلاً اعضای انجمن هم می توانند مقالات و یا مطالب خودشان را به شورای سردبیری ارسال کنند تا در صورت تأیید این شورا، در مجله چاپ شود.

آیا انجمن شما غیر از انتشار این مجله، پروژه های فرهنگی، علمی، آموزشی و اجتماعی دیگری را هم درمدر نظر دارد یا خیر؟

علت، نمی توانیم صرفاً براساس یک طرح یا برنامه از پیش طراحی شده عمل کنیم، بلکه باید با تحولات و رویدادهای جاری همگام شویم و برحسب نیازهای روز حرکت کنیم. در عین حال، باید افق های جدیدتر را ببینیم و براساس آنها، راه های جدیدتری را پیدا کنیم.

با توجه به این که سایر فعالان و تشکل های حوزه های فنی و مهندسی کشور هم با مسایل و مشکلات مشابه شما دست به گریبانند، آیا به فکر ایجاد خطوط ارتباطی و همکاری با آنان هستید یا به طور مستقل مسایل خاص خودتان را تعقیب خواهید کرد؟

مهندس ریاضی: انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت و گاز و پتروشیمی در قالب شورای هماهنگی تشکل ها و موسسه تحقیق و توسعه صنعت احداث با سایر تشکل های فنی و مهندسی صنعت احداث همکاری داشته است و امیدواریم که با گسترش این روابط، با نشریات این تشکل ها هم همکاری خوبی داشته باشیم. به عنوان مثال، در حال حاضر، نشریه اینترنتی شورای هماهنگی تشکل ها تحت عنوان "گفتمان" با همکاری و مشارکت نمایندگان ۱۵ تشکل عضو این شورا منتشر

**مهندس شریفیان:
نفت، مزیت رقابتی
کشور ماست و ما
می توانیم از مجله
"نفت و توسعه" به
عنوان ابزاری برای
فرهنگ سازی در این
زمینه استفاده کنیم.**

می شود و کمیته مزبور هم اقدام لازم را انجام می دهد.
مهندس مرتضوی: به عنوان مثال، از آنجا که سیستم
رتبه بندی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی
ریاست جمهوری (ساجات) ابهامات بسیاری را برای
شرکت های پیمانکاری ایجاد کرده بود، به درخواست
انجمن، یک کلاس آموزشی به مدت چند روز و با حضور
چند تن از مدیران انجمن برای رفع این ابهامات در معاونت
نظارت راهبردی ریاست جمهوری برگزار شد و سپس در
جلسه ای با حضور اعضای انجمن، توضیحات لازم در
زمینه ساجات در اختیار اعضای انجمن قرار گرفت. علاوه
بر این، برای رفع مشکلات بیمه ای شرکت های پیمانکاری
هم جلساتی در انجمن برگزار شده است.

دکتر طاهری: پروژه فرهنگی، علمی و آموزشی خاصی
در دستور کار انجمن قرار ندارد، بلکه معمولاً از افرادی که
می توانند در زمینه های مورد نیاز اعضای انجمن مطالبی
را بیان کنند، دعوت می کنیم تا در جمع اعضای انجمن
سخنرانی کنند. ضمناً در آینده می توانیم از امکانات فصلنامه
نفت و توسعه هم برای اطلاع رسانی در مورد برنامه برگزاری
سمینارها و کنفرانس ها استفاده کنیم.

ضمن تشکر مجدد از همه آقایان، امیدواریم که برنامه
های مزبور با بالاترین ضریب کارایی و اثربخشی به نتیجه
برسند و انتشار این مجله به عنوان یک تجربه خوب در
تاریخ انجمن ثبت شود.

تهیه و تنظیم: منیژه فرهنگی

مهندس ریاضی: در صورت نیاز به برگزاری دوره
آموزشی خاصی برای اعضای انجمن، موضوع از طریق
هیأت مدیره به یکی از کمیته های تخصص انجمن ارجاع

خواننده گرامی

**فصلنامه نفت و توسعه از دریافت مقالات، انتقادات و
پیشنهاد های شما استقبال می کند.**

کمیته امور فرهنگی و انتشارات

انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی

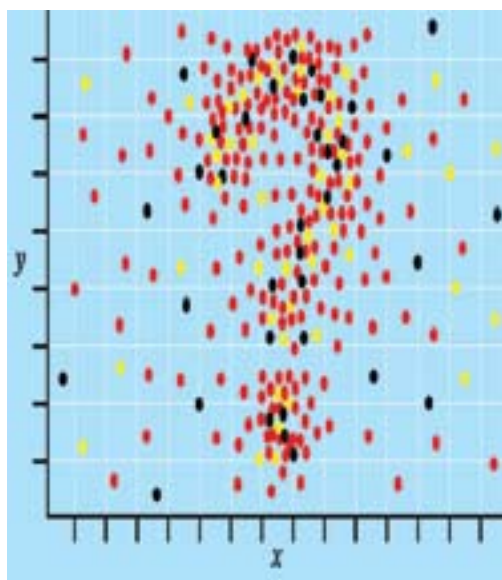
آمار حساب‌های ملی در سال ۱۳۸۹

در واقع تناقض‌های آماری

به سال گذشته ۶/۷ درصد کاهش داشته است. رشد بخش "نفت خام و گاز طبیعی" نیز که در سال ۸۸ منفی ۷/۷ درصد برآورد شده بود، در سال ۸۹ همچنان کاهشی بوده و به منفی چهار درصد رسیده است. رشد بخش "صنعت" نیز از ۵/۶ درصد در سال ۸۸ به شش درصد در سال ۸۹ رسیده که افزایشی اندک را نشان میدهد. در بخش "ساختمان" اما رکود شدیدی مشاهده می‌شود، به گونه‌ای که رشد این بخش از ۱۵ درصد سال ۸۸ به منفی ۶/۲ درصد در سال ۸۹ رسیده است. در همین حال، رشد بخش "مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار" از منفی ۲/۹ درصد در سال ۸۸ به ۲۱/۲ درصد در سال ۸۹ افزایش یافته است.

مرکز آمار ایران همچنین محصول ناخالص داخلی سرانه (درآمد سرانه) هر ایرانی را شش میلیون و ۴۰۲ هزار تومان (معادل شش هزار و ۴۰۳ دلار) اعلام کرده است.

مرکز آمار ایران همزمان با این گزارش، آمار مربوط به نرخ بیکاری پاییز سال ۱۳۹۰ را نیز ارائه کرده که از افزایش نرخ بیکاری نسبت به تابستان ۹۰ حکایت دارد.

هرچند که نسبت به پاییز ۸۹ کاهش نشان می‌دهد. بر اساس گزارش مرکز آمار ایران، نرخ بیکاری در پاییز سال ۱۳۹۰ به ۱۱/۸ درصد رسیده است که ۰/۷ درصد نسبت به ۱۱/۱ درصد تابستان همین سال بیشتر است. نرخ بیکاری کل کشور در پاییز سال گذشته البته ۱۲/۱ درصد برآورد شده بود.

مرکز آمار ایران در تازه‌ترین گزارش خود از آمار حساب‌های ملی، نرخ رشد اقتصادی ایران در سال ۱۳۸۹ را با احتساب نفت، معادل ۶/۵ درصد و بدون احتساب نفت، معادل ۷/۳ درصد اعلام کرده؛ این ارقام در حالی منتشر شده است که رییس کل بانک مرکزی قبلاً رشد اقتصادی کشور در سال ۸۹ (با احتساب نفت) را ۵/۵ درصد اعلام کرده بود.

انتشار آمار مربوط به حساب‌های ملی از سوی مرکز آمار ایران که بنا بر ماده ۵۴ قانون برنامه پنجم، مرجع رسمی تهیه، اعلام و انتشار آمارهای رسمی کشور محسوب میشود، در شرایطی صورت گرفته که چندی پیش بانک مرکزی، ارقام متفاوتی از رشد اقتصادی کشورمان در سال ۸۹ ارائه کرده بود. علاوه بر این، وزیر امور اقتصادی و دارایی که در عین حال، سخنگوی اقتصادی دولت هم هست، در مقاله‌ای ضمن تشریح کارنامه هدفمندی یارانه‌ها، رشد اقتصادی کشور در سال ۱۳۸۹ بر اساس آمارهای بانک مرکزی را بدون نفت ۶/۱ درصد و با احتساب بخش نفت ۵/۸ درصد برآورد کرد که با اعداد اعلام شده از سوی مرکز آمار ایران متفاوت است! در آمارهای منتشره از سوی مرکز آمار ایران، رشد بخش "کشاورزی" ۷/۱ درصد منظور شده که البته نسبت

**مرکز آمار ایران،
محصول ناخالص
داخلی سرانه (درآمد
سرانه) هر ایرانی را
شش میلیون و ۴۰۲
هزار تومان (معادل
شش هزار و ۴۰۳ دلار)
اعلام کرده است.**

دیدار اعضای هیأت مدیره انجمن با وزیر محترم نفت

تقدیم شده است.

سایر اعضای هیأت مدیره انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی نیز در ادامه این دیدار به ارائه توضیحاتی درخصوص مشکلات شرکت های عضو انجمن پرداختند و درخواست کردند که نماینده ویژه ای از جانب جناب وزیر نفت انتخاب شود تا اعضا و هیأت مدیره انجمن با این فرد در ارتباط باشند و مطالب و درخواست هایشان توسط این نماینده پیگیری و به مقامات مربوطه ارجاع شود.

در مذاکرات صورت گرفته این نکته نیز مطرح شد که در شرایط تحریم فعلی، شرکت های بخش خصوصی که پیش از این نیز حسن نیت خود را نشان داده اند، می توانند همیار و نیروی کمکی خوبی در کنار وزارت نفت باشند و این امر مستلزم اعتماد وزارت نفت به بخش خصوصی است و برای تحقق این منظور، باید مشکلات بخش خصوصی از نزدیک دیده و رفع شود. به علاوه، موضوع مشکلات مدیریتی و عدم ریسک پذیری مدیران فعلی وزارت نفت نیز به عنوان یکی از مشکلات روز صنعت نفت مطرح شد.

در ادامه این جلسه، آقای مهندس اوجی، مدیرعامل شرکت ملی گاز، ضمن بیان توضیحاتی اظهار داشت که با حضور آقای مهندس قاسمی سعی بر آن است تا مشکلات پیمانکاران بخش خصوصی حل شود، از جمله مشکل ارز که تأمین ارز در خارج از ایران است و همچنین اجرای بحث "تهاتر" در رابطه با بدهی شرکت ها که از جمله برنامه های آتی است.

سپس آقای بیات، معاون وزیر در امور پتروشیمی، ضمن طرح مطالبی در رابطه با مشکلات دستگاه های نظارتی در حوزه پتروشیمی، گفت: در حال حاضر، این مسایل موجب کاهش ریسک پذیری کارفرما در حوزه پتروشیمی شده و مشکلاتی را برای پیمانکاران بخش خصوصی ایجاد کرده است. وی سپس اظهار داشت که کلیه واحدهای پتروشیمی در حال واگذاری به بخش خصوصی هستند و به جز اتیلن مرکز - غرب و دماوند، سایر واحدهای پتروشیمی به بخش خصوصی واگذار خواهند شد.

در ادامه این جلسه، آقای مهندس قاسمی، وزیر نفت، به بیان مطالبی به شرح زیر پرداختند:

(۱) بنده ۳۰ سال در صنعت نفت فعالیت داشته ام و با مشکلات و مسایل نفت آشنایی نزدیک دارم.

اعضای هیأت مدیره انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی (APEC) در تاریخ ۱۳۹۰/۱۲/۲۰ با آقای مهندس رستم قاسمی، وزیر محترم نفت دیدار کردند. در این دیدار که به مدت یک ساعت و نیم به طول انجامید، ابتدا آقای مهندس ترابی، رئیس هیأت مدیره انجمن، به معرفی انجمن و اعضای آن پرداخت و سپس ضمن توضیح درباره درخواست اعضای انجمن، متن این درخواست را کتبا به آقای مهندس قاسمی ارائه نمود.

وی سپس در سخنان خود اظهار داشت که این انجمن با تمام توانایی خود به عنوان بخش خصوصی در کنار مجموعه نفت آماده هرگونه همکاری است و شرکت های بخش خصوصی هم سرمایه های ملی به شمار می روند که باید مورد حمایت قرار گیرند. این در حالی است که "مسأله ماندگاری" در شرایط حاضر به یکی از مشکلات اساسی این شرکت ها تبدیل شده و می بایست شرایط مناسب کاریابی و اجرای پروژه های واگذار شده فراهم شود.

وی همچنین خطاب به وزیر نفت افزود: با توجه به فرمایش جناب عالی و مقامات دیگر مبنی بر تشکیل کنسرسیوم ها، در حال حاضر، انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی هشت کنسرسیوم تشکیل داده و لیست آن به آقای قلعه بانی نیز

وزیر نفت: اگر بخش خصوصی تمایل به ساخت واحدهای پتروشیمی داشته باشد، دولت یاری رسان خواهد بود و اعتبارات این پروژه ها هم از محل صندوق توسعه ملی تأمین خواهد شد.

در حال حاضر، همسایگان ایران بیش از دو برابر از این میادین برداشت گاز و نفت دارند.

۲) در کارها و فعالیت های نفتی باید مسایل را به طور مستقیم پیگیری کرد. بنده با مسوولان پروژه، حتی در سطح کارشناسان صنعت نفت در زمان حضور در قرارگاه خاتم الانبیا، جلسات بسیاری داشتم. به هر حال، پیمانکاران باید پاسخگوی کارفرما باشند.

۳) در حال حاضر، با وجود مشکلات بسیار، درآمد کشور، حتی بیشتر درآمدهای مالیاتی، از صنعت نفت

تأمین می شود. بنابراین، این صنعت دارای اهمیت بالایی در اقتصاد کشور است و باید هم تولید در این صنعت افزایش یابد و هم نیازها و درخواست ها در این بخش تأمین شود، هر چند که شرایط نسبت به چند سال گذشته دشوارتر شده است.

۴) در میادین مشترک شرایط کاملاً متفاوت است. عراقی ها در بهره برداری از میادین مشترک به دلیل داشتن قرارداد مشارکت در مخازن با خارجی ها، مشکل ندارند و سهم خودشان را از "برداشت" می گیرند، اما ما قادر به اجرای این روند نیستیم. لذا میادین مشترک از اولویت خاصی برخوردارند و باید توجه ویژه به این بخش بشود.

۵) در خصوص بهره برداری از گاز، وضعیت ایران از روسیه بهتر است. در حال حاضر، ۹۹/۵ درصد از شهرها و ۵۷ درصد روستاها از نعمت گاز برخوردارند.

۶) در شرایط امروز، کارکردن بسیار سخت شده و در مجموع کار در دولت بسیار سخت است. می توان گفت که قوانین ما "برای کار نکردن" بهتر است و هر کس می خواهد کار کند، با مشکلات روبرو می شود. امروز مدیران نمی توانند ریسک زیاد بپذیرند و از عاقبت کار می ترسند. وزارت نفت پیش از انقلاب به صورت شرکت اداره می شد و پس از انقلاب با تبدیل شدن ساختار به "وزارتخانه" و وضع برخی قوانین، مشکلات بسیاری ایجاد شده است، در صورتی که با ساختار شرکتی راحتتر

در دست بررسی و تصویب است که پیمانکاران بخش خصوصی بالادستی صنعت نفت نیز بتوانند از این اعتبار استفاده کنند.

(۱۲) ما پیمانکاران را سرمایه های ملی کشور می دانیم و با توجه به واگذاری شرکت های دولتی به بخش خصوصی، ساختار دولتی در حال کوچکتر شدن است، حتی پیشنهاد شده است که وزارت دفاع وارد ساخت تجهیزات شود و دیگر کار نفتی نکند. به عبارت دیگر، آنها تجهیزات وارداتی را در داخل بسازند.

(۱۳) در حال حاضر، ما با کمبود ارز روبرو نیستیم، زیرا واردات ما در سال به حداکثر ۵۰ میلیارد دلار می رسد، در حالی که هر سال حداقل ۱۲۰ میلیارد دلار درآمد نفتی

اداره می شد. برای نمونه، زمانی که بنده در فرارگاه بودم، با اختیار عمل بیشتری نسبت به پروژه ها تصمیم می گرفتم و حتی تا سقف یک صد میلیارد تومان بدون ضمانت نامه پول به پیمانکاران پرداخت می کردم، ولی الآن قوانین دست و پاگیر شده است، لذا می توان گفت که در حال حاضر، مشکل قوانین و مدیریتی و مشکل پولی - مالی از مشکلات روز ماست.

(۷) طبق مفاد قانون برنامه پنج ساله، باید سالی حداقل ۶۰ میلیارد دلار در صنعت نفت سرمایه گذاری شود. بنابراین، راهی جز فاینانس نداریم. امسال باید ۱۶ میلیارد دلار در POGC هزینه می کردیم که محقق نشد، در حالی که عراقی ها به عنوان همسایه ما در میادین مشترک چنین مشکلی را ندارند.

(۸) چین در حال حاضر سه پروژه یادآور، آزادگان شمالی و جنوبی را در دست دارد که باید ۱۲ میلیارد دلار در این پروژه ها سرمایه گذاری کند.

(۹) ما ۲۷ میدان مشترک با عراق، قطر، عربستان، عمان و امارات داریم که اگر پول داشته باشیم، همه این میادین را می توانیم فعال کنیم و تا ۲۳۰ میلیون بشکه نفت برداشته نماییم. این در حالی است که در حال حاضر، همسایگان ایران بیش از دو برابر از این میادین برداشت گاز و نفت دارند.

(۱۰) با توجه به مشکلات موجود در مسیر خصوصی سازی در ایران، این مسیر باید پشت سر گذاشته شود تا بخش خصوصی بتواند فعالتر عمل کند.

(۱۱) اگر بخش خصوصی تمایل به ساخت واحدهای پتروشیمی داشته باشد، دولت باری رسان خواهد بود و اعتبارات این پروژه ها هم از محل صندوق توسعه ملی تأمین خواهد شد. در حال حاضر، ۳۰ میلیارد دلار ذخیره ارزی در این صندوق وجود دارد که سال آینده دو برابر خواهد شد. طبق قانون، فقط بخش خصوصی اجازه استفاده از اعتبارات این صندوق را دارد، اما قانونی

مهندس قاسمی: در پروژه های بزرگ، به شرط تأمین مالی، با ترک تشریفات آماده واگذاری به بخش خصوصی هستیم.

در شرایط تحریم فعلی، شرکت های بخش خصوصی می توانند همیار و نیروی کمکی خوبی در کنار وزارت نفت باشند.

بالادستی صنعت نفت. در نتیجه، می توان گفت که اولویت در میادین مشترک نفت و گاز و افزایش تولیدات نفتی، از جمله اولویت های برنامه دولت است.

۱۵) اگر منابع مالی پارس جنوبی تأمین شود، کل فازها و پروژه ها تا سال ۹۴ به پایان خواهند رسید و در صورت توان تأمین مالی، با ترک تشریفات قادر به تحویل پروژه به بخش خصوصی هستیم. به عنوان نمونه، شما ۵۰ درصد اعتبار را بیاورید و ۵۰ درصد نیز از طریق وزارت نفت تأمین شود. بنابراین، در پروژه های بزرگ به شرط تأمین مالی، با ترک تشریفات آماده واگذاری به بخش خصوصی هستیم. همچنین پیشنهاد می شود که در مناقصات پروژه های بزرگ شرکت کنید و از طریق کنسرسیوم هایی که تشکیل داده اید، وارد این مناقصات شوید.

در ادامه جلسه، آقای محمدزاده، مشاور ویژه وزیر نفت، گفت: برای فروش نفت پیش از این با ۸۰ شناور قرارداد داشتیم که ۱۵ شناور در اختیار قرارگاه خاتم و ۶۵ شناور در اختیار شرکت های خارجی بود، اما در حال حاضر، شرکت های خارجی به دلیل تحریم ها آماده همکاری با ایران نیستند. حال شما می توانید با مشارکت بانک ها تجربه جدید برای خرید یا اجاره یا مشارکت در شناورهای نفتی را اجرایی کنید. متوسط قیمت شناور نیز ۱۰ میلیون دلار به بالاست. این پروژه سودده و پرمفعت است و پیشنهاد می شود که شرکت های بخش خصوصی به این بخش نیز وارد شوند.

در پایان این دیدار، مقرر شد که کمیته ای متشکل از اعضای انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی با نماینده وزیر محترم نفت تشکیل شود تا مسایل مطرح شده را پیگیری نماید.

داریم و بیش از ۴۰ میلیارد دلار هم صادرات میعانات گازی و محصولات پتروشیمی وجود دارد.

۱۴) واردکنندگان و پیمانکاران می توانند ارزش خود را در خارج از ایران دریافت کنند و توافقات با بانک مرکزی در این خصوص در حال انجام است. برای کالاهای غیرنفتی نیز در صورت داشتن ثبت سفارش می توان ارزش معادل پرداخت کرد. این توافقات بین وزارتخانه های صنایع و نفت با بانک مرکزی صورت پذیرفته و در حال حاضر، مجوزهای شرایط تحریم در دست بررسی است تا مشکلات پیمانکاران حل شود، از جمله اخذ مجوزهایی از صندوق توسعه ملی برای کمک به پیمانکاران در بخش

نظام قیمت گذاری پروژه ها

تصویر عمومی همایش.

اشاره

تفاوت قیمت قرارداد و قیمت تمام شده پروژه های عمرانی که یکی از شاخص های برآورد نادرست قیمت پروژه هاست، رقابت انتحاری برخی از شرکت های پیمانکاری در مناقصات با ارایه پیشنهادهای پایین تر از مبلغ واقعی انجام کار و قصور دستگاه های اجرایی در واگذاری پروژه ها به پیشنهادهای برخی از مناقصه گران، از جمله چالش های عمده نظام اجرای طرح های عمرانی هستند که خسارات هنگفتی را بر منابع و منافع ملی تحمیل کرده اند. از اینرو، به منظور بررسی مسایل و مشکلات نظام کنونی قیمت گذاری پروژه ها و ارایه راهکارهایی برای نظم بخشیدن به آن و تبیین روش های بهینه برای قیمت گذاری طرح های مختلف، در روزهای سوم و چهارم اسفندماه سال ۹۰، همایش "هم اندیشی نقد و بررسی نظام قیمت گذاری پروژه ها" به همت شرکت نشر فن و با حمایت و حضور جمعی از مدیران تشکل های بخش خصوصی، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری و سازمان ها و نهادهای دولتی مرتبط با قیمت گذاری پروژه ها در سالن علامه امینی کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران برگزار شد.

در این همایش دوازده، ۱۵ سخنران از بخش خصوصی و سازمان های دولتی به ارایه دیدگاه هایشان درخصوص نحوه صحیح قیمت گذاری پروژه ها پرداختند. یکی از سخنرانان این همایش هم مهندس محمدرضا طبیب زاده، از مدیران انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت و گاز و پتروشیمی بود که در زمینه "سیستم های اجرای پروژه ها و نحوه قیمت گذاری پیمان ها" مطالبی را ارایه کرد.

در ادامه توجه شما را به فرازهایی از سخنان ایشان در این همایش جلب می کنیم.

نفت و توسعه

- ✓ ارتقای سطح و استفاده از حداکثر توان فنی و مهندسی کشور.
- ✓ پاسخگوبودن عوامل ذینفع نسبت به تعهدات و مسوولیت های خود در پدیداری طرح ها و پروژه های سرمایه گذاری و فرآورده های مربوط.
- ✓ استقرار سامانه تضمین انجام به موقع تعهدات مالی در دستگاه های اجرایی و تأمین کنندگان منابع مالی.
- ✓ حمایت از ابتکارات، خلاقیت ها و نوآوری ها در پدیدآوری طرح ها و پروژه های سرمایه گذاری.
- ✓ احراز صلاحیت مجریان طرح ها و پروژه های سرمایه گذاری.
- ✓ احراز صلاحیت تأمین کنندگان خدمات و کالا و ایجاد بستر رقابت شفاف در ارجاع کارهای پدیدآوری سرمایه گذاری.
- ✓ انتخاب فناوری مناسب در پدیدآوری طرح ها و پروژه های سرمایه گذاری و زمینه سازی برای بومی کردن آنها.
- ✓ استقرار و نهادینه ساختن نظام مدیریت کیفیت، در سازمان های عوامل ذینفع.
- ✓ لزوم استفاده از مصالح و فرآورده های ساختمانی و کالاهای تأسیسات و تجهیزات مکانیکی و برقی

روش های اجرای پروژه ها

مهندس طبیب زاده در بخش مقدماتی سخنانش انتخاب صحیح نظام اجرایی و روش صحیح قیمت گذاری پروژه ها را از پیش شرط های مهم اجرای موفقیت آمیز پروژه ها ذکر کرد و اظهار داشت که قطعاً نمی توان یک روش واحد را برای قیمت گذاری همه پروژه ها در نظر گرفت. وی سپس افزود: در نظام اجرایی پروژه ها با روش سه عاملی (روش سنتی) و یا روش دو عاملی (EPC) هنوز هم یک زمینه و ادبیات یکنواخت و همسو بین کلیه کاربران آن (کارفرمایان، مشاوران و پیمانکاران) وجود ندارد. تفاوت این دو روش اجرایی، درحقیقت، نحوه تقسیم و توزیع دو عامل اصلی ریسک و مسوولیت در نظام مدیریتی پروژه میان عوامل و بازیگران حاضر در اجرای پروژه ها (کارفرما، مشاور و پیمانکار) است.

اصول حاکم بر نظام فنی و اجرایی

مهندس طبیب زاده در بخش دیگری از سخنانش، تعیین و تدقیق و تقسیم ریسک - مسوولیت را شاکله اصلی نظام اجرایی پروژه ها دانست و در ادامه سخنانش، اصول حاکم بر نظام فنی و اجرایی کشور را به شرح زیر برشمرد:

استاندارد در طرح ها و پروژه های سرمایه گذاری.
 ✓ تاکید ویژه بر آموزش و کسب مهارت های فردی و گروهی و بهبود مستمر آنها.
 ✓ استقرار سامانه پایش و ارزشیابی طرح ها و پروژه های سرمایه گذاری.
 ✓ ترویج اخلاق حرفه ای در سازمان ها و تعاملات عوامل ذینفع.
 ✓ حمایت از استقلال حرفه ای و امنیت شغلی تامین کننده خدمات و کالا.

✓ بررسی خدمات اصلی مورد نیاز طرح.
 ✓ تعیین بودجه و اعتبارات طرح (Capex/ Non-Capex) و تحلیل های اولیه مالی - اعتباری پروژه.
 ✓ سیاستگذاری در مورد توزیع طرح به زیر پروژه ها (Cost Package).
 ✓ توصیه نهایی به کارفرما برای ادامه مراحل بعدی فعالیت های پروژه.

مهندس طبیب زاده در ادامه سخنانش، به زیربخش های دیگر مراحل مهندسی هر پروژه، از جمله بخش مطالعات امکان سنجی (Feasibility Study)، بخش مطالعات مهندسی پایه (Basic Design) و بالاخره بخش مطالعات تفصیلی اشاره کرد و سپس اظهار داشت که بررسی و توجیه فنی - اقتصادی - اجتماعی و زیست محیطی پروژه، بررسی منابع مورد نیاز برای اجرای طرح با توجه به منطقه عملیاتی و ساختار پروژه (Resource Allocation)، بررسی و اعلام نظر در مورد میزان و نحوه تأمین اعتبار برای اجرای طرح (Project Financing) و ضوابط و نحوه ارجاع کار به مشاوران و پیمانکاران (Sub-Contracting Strategy) جزو اصول مورد توجه در امکان سنجی پروژه هاست.

وی همچنین مطالعات پایه را حساس ترین مرحله مطالعات مهندسی پروژه ذکر کرد و اظهار داشت که هرچه مطالعات این مرحله دقیق تر و کاملتر باشد، پروژه با سهولت بیشتر و مشکلات کمتری اجرا خواهد شد. لذا توصیه اکید می شود که مطالعات پایه پیشرفته (Advanced Basic Design) ملاک ادامه کار و اجرای پروژه قرار گیرد.

مهندس طبیب زاده سپس مطالعات تفصیلی پروژه را شامل تعیین مشخصات فنی اجرایی، نقشه های تفصیلی اجرایی و احجام کار (Material Take-off/Bill of Material) و نیز تهیه اسناد و مدارک پیمان برای برگزاری مناقصه و واگذاری پروژه ذکر کرد و در ادامه گفت: البته در برخی از پروژه های کلان، خصوصاً در پروژه های صنایع نفت، گاز و پتروشیمی و همبند طور پروژه های صنعتی بزرگ، مطالعاتی تحت عنوان (Front-End Engineering and Design- FEED) انجام می شود که شامل یک سری مطالعات و جمع آوری اطلاعات برای سهولت ورود به فرآیند مطالعات تفصیلی پروژه می باشد. این سخنران در بخش دیگری از سخنانش، تأمین مالی پروژه ها را یکی از اساسی ترین و حساس ترین بخش های چرخه اجرای هر پروژه دانست که ممکن است مسوولیت آن کلاً بر عهده کارفرما باشد و یا در پروژه هایی که به روش EPCF واگذار می شوند، مسوولیت آن بر عهده پیمانکار قرار گیرد. وی همچنین واگذاری پروژه ها در قالب قراردادهای BOT و BOO و Buy-Back را از دیگر اشکال تأمین مالی پروژه ها ذکر کرد.

مهندس طبیب زاده در ادامه سخنانش، نظام سه عاملی (Tripartite Contract) و نظام دو عاملی (Bipartite Contract) را از جمله روش های اجرای پروژه ها (Project Delivery System) ذکر کرد و سپس در خصوص مسوولیت هریک از عوامل در روش های

مهندس طبیب زاده: تعیین و تدقیق و تقسیم ریسک - مسوولیت، شاکله اصلی نظام اجرایی پروژه هاست.

✓ ایجاد زمینه مشارکت تشکل های قانونی غیر دولتی صنعتی - تخصصی بخش های مختلف در سیاستگذاری و برنامه ریزی های مربوطه.
 ✓ فراهم نمودن بستر لازم برای حضور فعال تأمین کنندگان خدمات و کالا در میدان رقابت های بین المللی.

مراحل خدمات مهندسی پروژه

مهندس طبیب زاده در ادامه سخنانش، مراحل خدمات مهندسی پروژه از دیدگاه نظام فنی و اجرایی را شامل پیدایش، مطالعات توجیهی، طراحی پایه، طراحی تفصیلی، اجرا، راه اندازی، تحویل و شروع بهره برداری ذکر کرد و ضمن توافق با این اصول و براساس تجربیات خود، بر رعایت یک سری اصول در هر یک از مراحل فوق الذکر تأکید کرد. وی سپس حداقل اصولی را که باید در شروع و رویش هر طرح و مرحله مطالعات پیدایش طرح در نظر گرفته شوند، به شرح زیر برشمرد:
 ✓ شناخت خواسته های کارفرما و ویژگی های طرح.
 ✓ مطالعات شناسایی اولیه عوامل موثر در بازه های فنی/اقتصادی/اجتماعی و زیست محیطی طرح.

یکی از اصول حاکم بر نظام فنی و اجرایی، ترویج اخلاق حرفه ای در سازمان ها و تعاملات عوامل ذینفع است.

تجهیزات (Procurement) و همچنین مطالعات مربوط به تغییرات در حین اجرا (Field Engineering) است و نقش مهمی در ارتقای کیفیت اجرای پروژه دارد.

این سخنران در مورد نقش MC در نظام های اجرای پروژه های عمرانی نیز گفت: در سال های اخیر، با هدف کاهش تصدیگری دولت از یک طرف و بسط مجموعه های مهندسی بخش خصوصی کشور از طرف دیگر، عامل MC به عنوان نماینده کارفرما (البته با حذف بخشی از اختیارات قرارداد) در هر دو نظام سه عاملی و دو عاملی حضور یافت. البته در نظام های بین المللی، MC به عنوان عامل اجرای کار تعریف می شود، ولی در کشور ما، این امر با قوانین بالادستی، از جمله نظام فنی و اجرایی مغایرت دارد.

مهندس طبیب زاده در بخش دیگری از سخنانش، ضمن برشمردن نقاط ضعف و قوت نظام دو عاملی و نظام سه عاملی، سعی کرد نشان بدهد که روش صحیح و منطقی برای انتخاب نظام اجرای هر پروژه چیست و چه چالش ها و مشکلاتی در پیش روی هر یک از این نظام ها وجود دارد. وی همچنین به روش های فیدبک در نظام های سه عاملی و دو عاملی، توصیه های فیدبک در مورد به کارگیری کتاب های قرمز، زرد و نقره ای اشاره کرد.

روش های قیمت گذاری پروژه ها

این سخنران در بخش دیگری از اظهاراتش، روش های قیمت گذاری پروژه ها را به دو بخش اصلی و مهم تقسیم کرد: (۱) مبلغ تعیین شده در مناقصه (Bidding Contract Price) و (۲) روش بازپرداخت هزینه ها (Reimbursable Basis Contract). وی سپس افزود: در بخش اول، روش واحد بهایی (Unit Rate Basis) و روش قیمت ثابت (Fixed Price) شیوه های تعیین مبلغ قرارداد هستند. در روش قیمت گذاری پروژه ها براساس واحد بهایی، قیمت پروژه براساس احجام تعیین شده توسط کارفرما در مرحله مناقصه گزاری ملاک عمل خواهد بود، بدین معنا که پیمانکار تنها نسبت به دادن واحد بهای ردیف های کار در مناقصه اقدام می نماید و مبلغ پیشنهادی پیمانکار از ضرب احجام کار \times واحد بهای پیشنهادی (Unit-Rate Basis) به صورت یک رقم سرجمع (Lump Sum) ارایه می شود. تغییرات در احجام کار در طول اجرای پروژه توسط کارفرما مورد قبول بوده و این راهکار بیشتر در روش سه عاملی ملاک است.

وی سپس گفت: در روش قیمت گذاری براساس قیمت ثابت، ممکن است که احجام کار (Q) و واحد بهای ردیف های مختلف (UP) در چهار حالت تغییر یابند و کارفرما براساس نیاز خود و اطلاعات موجود در پروژه، به یکی از روش های زیر عمل کند:

نگاه اول: Q متغیر است، واحد بهای کار با پرداخت تعدیل به قرارداد متغیر است (روش موجود قیمت های پایه جاری).

نگاه دوم: Q ثابت است، واحد بهای کار با پرداخت تعدیل به قرارداد تغییر می نماید.

نگاه سوم: Q متغیر است، واحد بهای کار ثابت پیشنهاد

جمعی از شرکت کنندگان در همایش.

مذکور اظهار داشت که در روش سه عاملی، مهندس مشاور مسوولیت تهیه نقشه های اجرایی (Approved For Construction-AFC)، تایید صورت کارکردهای مالی پیمانکار، تعیین و تدقیق تأخیرات پروژه و تعهدات وسیع دیگری را برعهده دارد و به عنوان نماینده کارفرما و یک عامل اصلی و تنظیم کننده و روان کننده عملیات اجرایی پروژه و حتی در برخی از موارد به عنوان خط دهنده و حکم (البته حکم نانوشته) حضور جدی و فعال دارد و با داشتن اختیارات وسیع، متناسب با نوع، حجم و ابعاد پروژه ها و توانمندی های خود و یا تسلط و توانمندی های طرف های دیگر پروژه (کارفرما و پیمانکار) در پروژه نقش آفرینی می کند.

وی در خصوص نقش مهندس مشاور در پروژه هایی که به روش دو عاملی اجرا می شوند، گفت: در روش دو عاملی، مهندس مشاور به عنوان طراح (Designer) و عضوی از کنسرسیوم همکاری پیمانکار EPC، مسوول انجام مطالعات تفصیلی، مطالعات مهندسی خرید کالا و

مطالعات پایه، حساس ترین مرحله مطالعات مهندسی پروژه است و هرچه مطالعات این مرحله دقیق تر و کاملتر باشد، پروژه با سهولت بیشتری اجرا خواهد شد.

برای حل معضل دیرینه تأمین اعتبارات مالی پروژه های عمرانی، پیشنهاد می شود که مطالبات پیمانکاران داخلی همانند پیمانکاران خارجی، از طریق سیستم بانکی و با افتتاح اعتبار اسنادی ریالی پرداخت شود.

می شود.
نگاه چهارم: هر دو عامل Q و UP ثابت هستند. در این حالت، درخواست قیمت به صورت (Fixed & Firm Price) در مناقصه توسط کارفرما انجام می شود. وی سپس خاطر نشان ساخت که در شرایط موجود، امکان تعیین قیمت براساس روش Fixed & Firm Price وجود ندارد و لذا کارفرمایان نباید با استفاده از این روش، تمام ریسک و مسوولیت پروژه را به گردن پیمانکاران بیندازند. البته خوشبختانه در پروژه های کلان وزارت نفت، بخشنامه تعدیل براساس ایندکس های بین المللی در پروژه های P جاری است.
این سخنران در ادامه اظهاراتش، Cost Plus و Guaranteed Maxprice را از جمله روش های قیمت گذاری به صورت بازپرداخت هزینه ها ذکر کرد.
مهندس طبیب زاده همچنین با اشاره به اینکه روش بازپرداخت هزینه ها، یکی دیگر از روش های

دولت محترم، مشاوران و پیمانکاران و شناخت کامل همه امکانات است. وی سپس افزود: بحث تعیین نظام اجرایی پروژه و انتخاب روش صحیح کار در بهینه سازی اجرای آن به عنوان یکی از چالش های اصلی انجام پروژه های عمرانی است. همانطوری که اشاره شد، در شرایط کنونی، یک ادبیات یکنواخت برای پذیرش روش های کار در متون رسمی وجود ندارد و پیشنهاد بر این است که تعیین نظام اجرایی پروژه و انتخاب روش های دو یا سه عاملی همچون سایر بخش های خدمات مهندس مشاور در دستور کار نظام فنی / اجرایی کشور قرار گیرد.

این سخنران سپس اظهار داشت که عموماً در پروژه های سیویل، خصوصاً در پروژه هایی مانند تونل ها و سدها که در آن ها عوامل ناشناخته (Unforeseen) ملاحظه می شوند، استفاده از روش سه عاملی و یا روش واحد بهایی (Unit Rate Basis) توصیه می شود. همچنین در پروژه های صنعتی، خصوصاً پروژه های صنایع نفت و گاز و پتروشیمی، نیروگاهی، معدنی، پروژه های ساختمانی به صورت انبوه سازی، برج ها، اماکن ورزشی، پل های سنگین و مانند آن ها، میتوان با قبول ملاحظات و پاره ای تاکیدها در اسناد قرارداد، از روش EPC استفاده کرد.

مهندس طبیب زاده سپس اظهار داشت: با توجه به اینکه براساس گزارش های ارگان های رسمی دولتی، از جمله سازمان بازرسی کل کشور، عمده تأخیرات پروژه ها ناشی از عدم تأمین بموقع منابع مالی پروژه ها و ضعف مدیریت کارفرماها بوده و مشاوران و پیمانکاران سهم کمتری در این خصوص داشته اند، پیشنهاد می شود که برای حل معضل دیرینه تأمین اعتبارات مالی پروژه های عمرانی، مطالبات پیمانکاران داخلی همانند پیمانکاران خارجی، از طریق سیستم بانکی و با افتتاح اعتبار اسنادی ریالی - به جای صورت نقدی (Cash Basis) انجام شود. وی همچنین خواستار بهره گیری از شرایط و فضای ایجاد شده به موجب اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، برای حضور هرچه بیشتر بخش خصوصی و کاستن از تصدی های دولت در اجرای پروژه های کلان کشور شد.

جمعی دیگر از شرکت کنندگان در همایش.

قیمت گذاری پروژه هاست که تاکنون در ایران به کار گرفته نشده، متذکر شد که روش Converted EPC در قیمت گذاری پروژه ها، روش بسیار خوبی است که اگرچه اخیراً در برخی از پروژه های صنعت نفت کشور به کار گرفته شده، ولی اجرای آن در ایران بسیار دشوار است.

نتیجه گیری و پیشنهاد

مهندس طبیب زاده سپس ضمن نتیجه گیری از سخنان خود گفت: انتخاب روش های پیگیری و اجرای پروژه های بزرگ زیربنایی به روش دو عاملی یا روش سه عاملی، مستلزم شناخت پروژه ها، عوامل اثرگذار بر اجرای پروژه ها، شناخت نیازهای اجرای آنها از لحاظ قوانین و مقررات، فرهنگ اجرایی در مدیریت کارفرمایی / پیمانکاری / مشاوره ای، عوامل اجتماعی / اجرایی / اقتصادی و سیاسی منطقه ای میباشد و دستیابی به راهکارهای لازم برای هر یک، نیازمند توجه خاص

دستاوردهای حضور در

کنفرانس پروژه‌های مگای عراق

رشد انرژی دنیا به تقاضای مصرف آنها وابسته است، مانند چین و هند. از سوی دیگر، کشورهای تولیدکننده بزرگ نفت مانند آمریکا و عربستان نیز توجه ویژه‌ای به این قبیل پیش‌بینی‌ها دارند.

وی سپس با توجه به نکات مطرح شده در گزارش بلندمدت IEA به موارد زیر اشاره کرد:

۱- در صورتی که کشورهای عضو اوپک به اندازه کافی در بخش نفت و گاز سرمایه‌گذاری نکنند، تا سال ۲۰۱۵ قیمت‌های نفت به ۱۷۶ دلار در هر بشکه خواهد رسید.

۲- تا سال ۲۰۳۵ رشد اصلی مصرف انرژی در کشورهای غیر OECD خواهد بود. به عنوان مثال، چین ۷۰ درصد بیشتر از آمریکا مصرف انرژی خواهد داشت و این در حالی است که آمریکا به دلیل اجرای سیاست‌های جدید مبنی بر کاهش مصرف سوخت خودروها و سرمایه‌گذاری برای افزایش تولید از ذخایر غیر مرسوم، یعنی نفت و گازهای موجود در تله‌های مخازن با روش‌های جدید که در تولید گاز هم از این روش استفاده می‌شود، وابستگی خود به نفت وارداتی را به پایین‌ترین سطح در دهه‌های اخیر خواهد رساند. تأثیرات سیاسی و اهمیت شرکت‌های نفت جهت سرمایه‌گذاری‌های مشترک، حضور فعال

در تاریخ ۹۰/۱۰/۱۴ جلسه مشترک اعضای انجمن با آقای مهندس یارجانی، نماینده انجمن در کنفرانس پروژه‌های مگای عراق، در محل دبیرخانه انجمن برگزار شد. مهندس یارجانی در این جلسه، ضمن ارایه توضیحاتی در باره کنفرانس مزبور که در استانبول ترکیه برگزار شده بود، در باره وضعیت فعلی صنعت نفت در جهان و پیش‌بینی سازمان‌های بزرگ بین‌المللی انرژی از آینده صنعت نفت به شرح زیر سخن گفت.

مروری بر آینده صنعت نفت

بر اساس گزارش IEA که به عنوان نماینده کشورهای ثروتمند صنعتی مصرف‌کننده از سال ۱۹۷۴ تشکیل شده، نیاز سرمایه‌گذاری در سطح جهان در بخش انرژی از سال ۲۰۱۱ تا ۲۰۳۵ مبلغی معادل ۳۸ تریلیون دلار خواهد بود که از این رقم ۲۰ تریلیون دلار سرمایه‌گذاری نیاز بخش نفت و گاز است، یعنی تقریباً سالی ۷۰۰ میلیارد دلار. مسلم است که اهمیت پیش‌بینی‌های صورت گرفته در برنامه بلندمدت IEA تنها تحقق این پیش‌بینی‌ها نیست، بلکه تأثیرگذاری این پیش‌بینی‌ها بر سیاستگذاری‌های کشورهای OECD و حتی کشورهایی است که آینده

در صورتی که
کشورهای عضو
اوپک به اندازه کافی
در بخش نفت و
گاز سرمایه‌گذاری
نکنند، تا سال ۲۰۱۵
قیمت‌های نفت به
۱۷۶ دلار در هر بشکه
خواهد رسید.

چون قراردادهای این منطقه از نوع مشارکت هستند، در حالیکه قراردادهای جنوب به صورت قراردادهای خدماتی منعقد می شوند.

۴- براساس پیش بینی IEA ظرفیت تولید ایران به دلیل تحریم ها و سایر شرایط تأثیر گذار بر صنعت نفت و گاز، با ۸۹۰ هزار بشکه کاهش تا سال ۲۰۱۶ می تواند به زیر سه میلیون بشکه در روز برسد. ظرفیت فعلی ایران ۳/۷ میلیون بشکه در روز ذکر می شود. البته وزیر نفت ایران هم گفته که تصمیم دارد تا دو سال آینده، ظرفیت تولید نفت را به چهار میلیون بشکه در روز برساند و تا سال ۲۰۱۵ تولید به بیش از پنج میلیون بشکه برسد. این اظهارات به معنای قبول این واقعیت است که ظرفیت تولید ایران که چهار سال پیش در زمان وزارت آقای نودری به دنبال به نتیجه رسیدن برنامه های سال های قبل در مقطعی به چهار میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه در روز رسیده بود، اکنون کاهش یافته و به زیر چهار میلیون بشکه در روز رسیده است.

موقعیت کشور عراق و صنعت نفت در این کشور

اهمیت سرمایه گذاری در بخش نفت و گاز عراق بر کسی پوشیده نیست و از سوی دیگر، به دلیل همسایگی ایران با عراق، بسیاری از شرکت های ایرانی فعال در زمینه های نفت و گاز، به فرصت های حضور در بازار انرژی عراق چشم دوخته اند. در این بین، راه حل ها و راهکارهایی که منجر به افزایش احتمال موفقیت شرکت های ایرانی می شود، مورد توجه ویژه قرار گرفته است. از سوی دیگر، با توجه به تحریم ها و کم رنگ شدن حضور شرکت های معتبر خارجی در ایران، کاریبایی و توان شرکت های داخلی در مرکز توجه بیشتری قرار گرفته است.

درخصوص جایگاه عراق در صنعت نفت و آینده این صنعت در عراق هم می توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱- عراق در سال آینده مرکز توجهات خواهد بود، به طوری که ریاست کنفرانس اوپک که به صورت دوره ای تعیین می شود، از چند ماه آتی به عراق خواهد رسید. از سوی دیگر، طبق برنامه ریزی های صورت گرفته، تولید و صادرات نفت عراق افزایش خواهد یافت.

۲- برای نخستین بار در اجلاس پیشین اوپک، تولید نفت عراق در سقف کلی تولید اوپک منظور شد، البته این امر به معنی سهمیه تولید نیست و به نظر می رسد تا زمانیکه تولید آن کشور به چهار میلیون بشکه نرسد، تعیین سهمیه در اوپک اتفاق نخواهد افتاد.

۳- مقامات عراقی مدعی هستند که تولید نفت عراق تا سال ۲۰۱۴ به ۶/۵ میلیون بشکه در روز می رسد. طبق پیش بینی IEA نیز تولید نفت عراق تا سال ۲۰۱۶ به بیش از ۴/۳۶ میلیون بشکه در روز خواهد رسید.

۴- وزیر نفت عراق تولید نفت برای سال آینده را ۳/۴ و صادرات را ۲/۶ میلیون بشکه در روز اعلام کرده است.

۵- عراق ۴۶ شرکت از ۲۷ کشور را در چهارمین

شرکت های تولیدکننده نفت مانند شرکت های عربستان در چین و حضور گسترده چینی ها در صنعت نفت و گاز جهان نتایج این سیاست ها می باشند.

۳- گزارش میان مدت IEA درخصوص کشور عراق پیش بینی می کند که تا سال ۲۰۱۶، یعنی در پنج سال آینده، ظرفیت تولید در کشورهای عضو اوپک ۲/۳۳ میلیون بشکه در روز افزایش خواهد یافت. سهم عراق از این افزایش ۸۰ درصد خواهد بود و بعد از آن، کشورهای امارات و آنگولا قرار می گیرند که با افزایش ظرفیت تولید مواجه خواهند شد. در این گزارش تأکید شده است که افزایش ظرفیت در عراق، کاهش ظرفیت تولید در ایران را جبران خواهد کرد. این گزارش ظرفیت تولید عراق در پنج سال آینده را ۴/۳۶ میلیون بشکه در روز تخمین می زند که ۱/۸۷ میلیون بشکه در روز از ظرفیت تولید فعلی بالاتر است. IEA دلیل عمده افزایش ظرفیت تولید نفت عراق را پیشرفت کار در ۱۲ پروژه ای می داند که شرکت های خارجی در عراق مشغول اجرای آن ها می باشند.

اقدام اخیر Exxon Mobil در عقد قرارداد با مقامات کردستان عراق، این نتیجه گیری را به ذهن تصمیم گیران متبادر می نماید که این شرکت شرایط کار در منطقه کردستان عراق را بهتر از جنوب عراق ارزیابی می کند،

دلیل عمده افزایش ظرفیت تولید نفت عراق، پیشرفت کار در ۱۲ پروژه ای است که شرکت های خارجی در عراق مشغول اجرای آن ها می باشند.

اهمیت سرمایه گذاری در بخش نفت و گاز عراق بر کسی پوشیده نیست و از سوی دیگر، به دلیل همسایگی ایران با عراق، بسیاری از شرکت های ایرانی فعال در زمینه های نفت و گاز، به فرصت های حضور در بازار انرژی عراق چشم دوخته اند.

دور مناقصات تأیید کرده است. از این تعداد نه شرکت ژاپنی و پنج شرکت روسی هستند و حتی شرکت هایی از کشورهای مصر، کرواسی، کویت، امارات، ویتنام، آنگولا، ترکیه و پاکستان نیز در این مناقصات تأیید شده اند. علاوه بر کشورهای یادشده، شرکت های بین المللی Mobil-Exxon-B.P و Shell نیز در فهرست تأییدشدگان مناقصات دور چهارم عراق حضور دارند. در میان شرکت های تجاری بزرگ هم VITOL در این مناقصات حضور دارد و شرکت هایی از چین، هند و مالزی نیز در این فهرست دیده می شوند.

۶- با وجود حضور شرکت هایی از کشورهای پاکستان و ویتنام و آنگولا، این سؤال مطرح می شود که چرا هیچ شرکت ایرانی در فهرست مناقصات عراق حضور ندارد؟ و بدتر اینکه در قراردادهای دست دوم، مثلاً در پروژه "رومیله" شرکت عربستانی حضور دارد.

۷- به گفته مسوولان عراقی، تولید نفت این کشور تا سال ۲۰۱۷، به ۱۲ میلیون بشکه خواهد رسید. در صورت تحقق این اهداف و برنامه ها، بیش بینی می شود که در آینده، عراق جای ایران را خواهد گرفت.

۸- کشور عراق در زمینه خطوط لوله صادراتی و امنیت با مشکل مواجه است. همچنین بر سر نوع قراردادها و تقسیم درآمدهای نفتی و نحوه صادرات نیز مسایلی در این کشور وجود دارد. مشکل عمده منطقه شمال عراق، عدم وجود امکان صادرات نفت می باشد، چون می بایست از طریق خطوط لوله ای که در اختیار وزارت نفت عراق است، اقدام به صادرات کنند.

۹- جذب سرمایه برای بخش پایین دستی نفت در این کشور بسیار دشوار است.

۱۰- عراق در حال حاضر، به ساخت نیروگاه بسیار نیازمند است و بیشترین سهم در ساخت نیروگاه های

مهندس یارجانی، نماینده انجمن در کنفرانس پروژه های مگای عراق.

عراق در اختیار شرکت های چین، کره و فرانسه است.

۱۱- شرکت های چینی در عراق بسیار فعال هستند، حتی پیش از مناقصات دور اول عراق در سال ۲۰۰۸ CNPC با وزارت نفت عراق برای توسعه میدان "الاحدوب" قراردادی را منعقد کردند. این میدان دارای ۴/۵ میلیارد بشکه نفت ذخیره است که ۱/۴ میلیارد بشکه آن قابل تولید خواهد بود.

۱۲- دولت عراق در اواخر سال ۲۰۰۹ و اوایل سال ۲۰۱۰ روی بحث توسعه میدادین مشترک متمرکز شد و برای این منظور ۱۴ قرارداد (هشت قرارداد میدان نفتی و شش قرارداد میدان گازی) منعقد کرده است.

۱۳- ظرفیت اسمی پالایشگاه های عراق ۷۵۴ هزار بشکه در روز است، ولی تولید واقعی به ۴۵۶ بشکه در روز می رسد. همچنین چهار پنجم مصرف انرژی عراق از نفت تأمین می شود و گاز در این منطقه بسیار کمیاب است. در نتیجه، قرارداد اخیر عراق با "شل" با هدف جمع آوری گازهایی که در جنوب سوزانده می شوند، از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است.

۱۴- قانون نفت و گاز عراق از سال ۲۰۰۶ تهیه شده و در سال ۲۰۰۷ به تصویب کابینه رسیده که عمدتاً با

مذکور با تغییر محل ثبت به کشور دیگر و از طریق واسطه، قادر به انعقاد قرارداد و گرفتن پروژه مذکور شد.

آنچه APEC باید انجام دهد

آنچه مسلم است، یکی از مهمترین کارها و برنامه های APEC برای بازاریابی، باپدشناسایی و معرفی شرکت های عضو و توانمندی های آنها به شرکت های خارجی باشد و برای این معرفی هم می بایست سرمایه گذاری های لازم صورت پذیرد. بنابراین، پیشنهاد می شود:

۱- تدوین بروشور کاملی از اطلاعات و معرفی شرکت های عضو انجمن و ترجمه آن به زبان انگلیسی، عربی و اسپانیایی.

۲- حضور فعال اعضای هیأت مدیره انجمن در همایش ها و کنفرانس های بین المللی، از جمله اجلاس های اوپک و کنگره جهانی نفت با هدف آشنایی با مسوولان شرکت های خارجی.

۳- تأثیر گذاری بر تصمیم گیران و مسوولان داخلی برای دریافت و اجرای پروژه در داخل کشور.

۴- همراهی با مسوولان برای برگزاری جلسات دو طرفه با مقامات عراق و غیره.

مخالفت وکلای کرد مواجه بوده است. براساس این طرح، همه قراردادهای نفت و گاز عراق باید به تأیید دولت مرکزی بغداد برسند و شورای فدرال نفت و گاز قادر به توی قراردادها خواهد بود. در حال حاضر "شرکت نفت" به صورت رایج سایر کشورها، در کشور عراق وجود ندارد و ۱۶ شرکت دولتی در بخش نفت و گاز فعال هستند. یکی از این شرکت های بزرگ در ماه جولای ۲۰۰۸ شرکت Missan Oil از شرکت نفت جنوب جدا شد. این شرکت در حال حاضر، ۱۱۰۰۰۰ - ۱۰۰۰۰۰ بشکه در روز تولید دارد و برای افزایش تولید تا ۳۶۰۰۰۰ بشکه طی پنج سال آینده هدف گذاری کرده است. نظارت بر فعالیت شرکت های خارجی در محدوده فعالیت سه شرکت اصلی نیز جزو وظایف این شرکت است.

۱۵- کشف روابط قدرت از مهمترین راه های نفوذ در عراق و بازاریابی در این کشور است. به عنوان مثال، گفته می شود که در شرکت نفت جنوب، گروه آقای حکیم حرف آخر را می زند. به یک شرکت ایرانی که تلاش داشت تا قرارداد حفاری را در یکی از پروژه ها بگیرد، در نهایت گفته شد که به دلیل تحریم ها، شرکت به ثبت رسیده در ایران قادر به انعقاد قرارداد نیست و در نتیجه، شرکت

با وجود حضور شرکت هایی از کشورهای پاکستان و ویتنام و آنگولا، این سؤال مطرح می شود که چرا هیچ شرکت ایرانی در فهرست مناقصات عراق حضور ندارد؟

افزایش تولید نفت و گاز ایران در سال خدید

معادل ۳۵۵۰ میلیارد دلار برآورد می شود، در حالی که ارزش اقتصادی گاز این میدان بزرگ ۴۴۰۰ میلیارد دلار اعلام شده است.

مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس، ارزش اقتصادی بهره برداری از هر فاز پارس جنوبی را چهار میلیارد دلار در سال اعلام و تصریح کرد: با بهره برداری از ۱۸ فاز این میدان بزرگ گاز، تولید ناخالص داخلی کشور ۱۸ درصد افزایش می یابد که رونق اقتصادی بزرگی را برای کشور به همراه دارد.

مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس گفت: در سال ۱۳۸۹، معادل ۸۳ میلیارد مترمکعب گاز از میدان مشترک پارس جنوبی برداشت کرده ایم که ۵/۵ میلیارد مترمکعب بیشتر از سال قبل از آن است. وی از رکورد تولید روزانه گاز به میزان ۲۹۰ میلیون مترمکعب از این میدان گازی خبر داد و گفت: در سال ۱۳۹۰ رکورد تولید روزانه ۲۹۰ میلیون مترمکعب در این میدان مشترک رقم خورد.

وی میزان تعهد اکتشاف ذخایر گاز را در سال اول برنامه پنجم ۴/۵ تریلیون فوت مکعب اعلام کرد و اظهار داشت: در گاز هم بیش از پنج برابر تعهدمان در سال اول برنامه پنج ساله به ذخایر گاز قابل برداشت کشور افزوده شده است. محدث تصریح کرد: در ابتدای سال ۱۳۹۰ قول اکتشاف قطعی پنج میدان هیدروکربوری را داده بودیم که موفق شدیم شش میدان جدید را کشف کنیم.

در همین حال، مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس از استقرار دکل حفاری در لایه نفتی پارس جنوبی خبر داد و گفت: تولید نفت از این لایه از نیمه دوم سال ۹۱ آغاز خواهد شد.

مهندس موسی سوری با تأکید بر اهمیت ارزش اقتصادی گنجینه بزرگ منابع گازی در میدان مشترک پارس جنوبی، گفت: بر اساس محاسبه های انجام شده، ارزش کل صادرات نفت خام ایران در ۱۰۲ سال گذشته با احتساب هر بشکه نفت ۵۰ دلار،

حاکمان بی خرد برای قطع صادرات نفت از ایران انجام می شود، در واقع، بستن نفت به روی مردم خودشان است.

قلعه بانی با تأکید بر این که ملت ایران سختی های زیادی را تحمل کرده است و می تواند شرایط تحریم را هم به خوبی پشت سر بگذارد، گفت: جوانان ما سرمایه اصلی کشورند و هیچ کشوری به اندازه ما سرمایه ندارد.

مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت هم با بیان اینکه موفق شده ایم که شش میدان جدید را در سال ۱۳۹۰ کشف کنیم، گفت: در نفت بیش از سه برابر تعهدمان و در گاز بیش از پنج برابر تعهد در سال اول برنامه پنج ساله ذخایر جدید قابل برداشت به ذخایر قبلی کشور اضافه شده است. سید محمود محدث در گفتگو با خبرنگاری فارس افزود: براساس برنامه پنج ساله قرار بود در هر سال ۵۰۰ میلیون بشکه و در کل پنج سال برنامه، ۲۵۰۰ میلیون بشکه ذخایر جدید نفت به ذخایر قابل برداشت کشور اضافه شود.

تولید نفت ایران در سال ۱۳۹۱، پنج درصد و تولید گاز ۲۰ درصد افزایش خواهد یافت.

احمد قلعه بانی، معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، با اعلام مطلب فوق گفت: هم اکنون ۱۴۰ میلیارد دلار پروژه در شرکت ملی نفت در حال اجراست.

به گزارش شاننا، وی گفت: در سال ۱۳۹۰، ۲۵ میلیارد دلار قرارداد جدید در شرکت ملی نفت امضا شد که به همراه قراردادهای سال ۱۳۸۹ بیش از ۳۵ میلیارد دلار پروژه در این شرکت اجرایی شده است. وی تأکید کرد: حتی اگر روزی مشتری برای صادرات نفت ایران نباشد، صادرات نفت را کاهش خواهیم داد و مخازن مستقل را برای نسل های آینده نگه می داریم که این مهم ارزش افزوده بسیاری برای کشور دارد.

وی گفت: ایران هیچگاه در ۱۰۳ سال گذشته از نفت به عنوان ابزار سیاسی استفاده نکرده و تحریم هایی که از سوی

شدت مصرف انرژی و قابلیت صرفه جویی انرژی در ایران

مشاور وزیر نیرو گفت: شدت مصرف انرژی در کشور، دو برابر میانگین جهانی است و این امر نشان می‌دهد که ظرفیت‌های بالایی برای کاهش مصرف انرژی در کشور وجود دارد.

به گزارش ایرنا، حمید چیت‌چیان در همایش دانش‌آموختگان مرکز ملی آموزش مدیریت انرژی در محل پژوهشگاه نیرو گفت: در سال ۱۳۸۸ مصرف نهایی انرژی در کشور معادل یک هزار و ۱۶۶ میلیون بشکه معادل نفت خام بود که حدود یک چهارم آن در بخش صنعت مصرف شده است.

وی سپس با بیان اینکه اگر تنها ۲۰ درصد از مصرف انرژی در بخش صنعت کاهش یابد، این رقم معادل ۵۵ میلیون بشکه نفت خام خواهد بود، خاطر نشان کرد: ارزش ۲۰ درصد صرفه‌جویی بخش صنعت در سال، پنج میلیارد و ۵۰۰ هزار دلار و در یک بازه زمانی ۱۰ ساله، ۵۵ میلیارد دلار خواهد بود.

مشاور وزیر نیرو با اشاره به راهبردهای وزارت نیرو اظهار کرد: وزارت نیرو از سه سال قبل مطالعه‌ای را شروع کرده است تا چگونگی محقق شدن اهداف سند چشم‌انداز در بخش‌های آب و برق را بررسی کند. وی با بیان اینکه ۳۰۰ نفر از متخصصان و مدیران در تهیه این سند همکاری کرده‌اند، به برخی از راهبردهای ذکر شده در این سند اشاره کرد و گفت: خصوصی‌سازی صنعت برق، توسعه کاربرد انرژی‌های تجدیدپذیر، ارتقای بهره‌وری انرژی، ارتقای توسعه نظام مدیریت تقاضا و کاهش مصرف و کاهش تلفات در شبکه‌های برق، از جمله راهبردهایی است که وزارت نیرو به دنبال محقق ساختن آنهاست.

مشاور وزیر نیرو با بیان اینکه سه‌بند از راهبردهای وزارت نیرو به ارتقای بهره‌وری انرژی اختصاص یافته است، خاطر نشان کرد: ارتقای بهره‌وری انرژی، جایگاه برجسته‌ای در راهبردهای وزارت نیرو دارد، با این حال، این راهبردها زمانی محقق خواهند شد که قوانین و پشتیبانی لازم وجود داشته باشد.

در زمینه قابلیت صرفه‌جویی انرژی در کشور، خبر دیگری هم از قول مدیرعامل سازمان بهره‌وری انرژی ایران نقل شده که جالب توجه است. این مقام گفته است: طبق بررسی‌های انجام شده، هم‌اکنون هفت میلیارد دلار قابلیت صرفه‌جویی انرژی در بخش ساختمان در سطح کشور وجود دارد.

سعید مهذب‌ترابی در مراسم پایانی دومین همایش ملی مدیریت و بهینه‌سازی مصرف انرژی با نگرشی به مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان در مشهد افزود: با رعایت "مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان" در خصوص کاهش و بهینه‌سازی مصرف انرژی می‌توان ۴۰ تا ۶۰ درصد از مصرف انرژی را در ساختمان‌ها کاهش داد.

وی سپس با اشاره به وضعیت نابسامان مصرف انرژی در کشور گفت: با ادامه روند مصرف بی‌رویه انرژی، ایران در سال ۱۴۰۴ به یک کشور واردکننده انرژی تبدیل خواهد شد. او افزود: هم‌اکنون سهم مصرف نفت و گاز در ایران به ترتیب ۲/۲ و ۴/۵ درصد از کل انرژی دنیا است، در حالی که سهم کشور ما از تولید ناخالص ملی دنیا

فقط ۳۹ صدم درصد است.

مدیرعامل سازمان بهره‌وری انرژی ایران با اشاره به مشکلی به نام "تله‌تکنولوژیک" در کشور ادامه داد: وسایل و تجهیزات مورد استفاده در ایران، به لحاظ چرخه بهینه‌سازی انرژی، قابلیت و کارایی لازم را ندارد. مهذب‌ترابی گفت: به‌طور مثال، هم‌اکنون ۹۰ درصد الکتروموتورهای خریداری شده که ۶۰ درصد کل انرژی کشور را تشکیل می‌دهند، از یک کشور خاص وارد می‌شوند و در حالی که قیمت هر الکتروموتور با کیفیت بالا ۸/۸ دلار می‌باشد، هم‌اکنون این الکتروموتورها با قیمت ۱/۸ دلار از آن کشور خاص تهیه می‌شوند.

او سپس با اشاره به وضعیت نابسامان وضعیت مصرف انرژی در ایران و مقایسه آن با ترکیه افزود: هم‌اکنون مصرف اولیه انرژی در ایران ۲/۵ برابر ترکیه و شدت مصرف انرژی نیز پنج برابر آن کشور است.

وی وابستگی به انرژی‌های فسیلی را یک معضل مهم جهان عنوان و بیان کرد: هم‌اکنون سهم سوخت‌های فسیلی در کل دنیا ۸۶ درصد است که این وضعیت تبعات مختلفی همچون افزایش گازهای گلخانه‌ای را به دنبال داشته است.

او بهره‌وری و بهینه‌سازی مصرف انرژی و توسعه استفاده از انرژی‌های نو و تجدیدپذیر را از مهمترین راهکارهای آژانس بین‌المللی انرژی در جهان عنوان کرد و گفت: همگام با اجرای مرحله دوم طرح هدفمندسازی یارانه‌ها، فضای کسب و کار جدیدی برای معماران و مالکان ساختمان‌ها به منظور کاهش هزینه انرژی در کشور ایجاد خواهد شد.

معاون وزیر نفت: حضور بیشتر بخش خصوصی، نگرش اصلی صنعت پتروشیمی است

پتروشیمی در چابهار در مطالعات اولیه دیده شده و این قطب پتروشیمی می‌تواند توسعه اشتغال و ارزآوری فراوانی را در کنار کاهش خام‌فروشی به ارمغان آورد.

معاون وزیر نفت بر نقش بخش خصوصی در به ثمر رسیدن هاب جدید پتروشیمی نیز تأکید کرد و گفت: نگرش اصلی ما، حضور بیش از پیش بخش خصوصی در پروژه‌های صنعت پتروشیمی است و از این پس بخش خصوصی نقش کلیدی در سرمایه‌گذاری صنعت پتروشیمی خواهد داشت.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی گفت: بخش خصوصی، نقش کلیدی در سرمایه‌گذاری صنعت پتروشیمی خواهد داشت.

عبدالحسین بیات، مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی، در گفتگو با خبرنگار خبرگزاری موج اظهار داشت: هاب بعدی پتروشیمی در کشور بعد از ماهشهر و عسلویه در چابهار ایجاد خواهد شد و برای ایجاد این قطب پتروشیمی تاکنون مطالعات اولیه انجام شده و زمین‌های مورد نیاز در نظر گرفته شده است.

وی افزود: تکمیل زنجیره تولید در صنعت

درخواست توجه مسوولان به پارس جنوبی

میلیون بشکه نفت خام از میدان مشترک و غیرمشترک را نیز در اختیار داریم.

وی افزود: در سال ۸۹، سهم تجهیزات ساخت داخل پارس جنوبی بین ۶۰ تا ۶۵ درصد بود، اما در حال حاضر، با وجود افزایش تحریم ها، این درصد افزایش پیدا کرده و ۴۳ بسته که در خارج تولید می شدند، اکنون در داخل کشور تولید می شوند.

مدیرعامل نفت و گاز پارس ظرفیت تولید ایران از پارس جنوبی را ۲۹۲ میلیون متر مکعب در روز اعلام کرد و گفت: قطر چیزی کمتر از دو برابر ایران از پارس جنوبی تولید می کند.

سوری یکی از نگرانی های وزیر نفت را تاخیر چینی ها در اجرای فاز ۱۱ پارس جنوبی دانست و گفت: یکی از مؤکدات ما در مذاکرات، اجرای به موقع این فاز است، چنانکه این پروژه پنج میلیارد دلاری در مناطق مرزی پارس جنوبی تعریف شده و باید ۵۶ میلیون متر مکعب در روز گاز تولیدکننده تا پایان مذاکرات ایران و چین تکلیف آن مشخص خواهد شد.

وی اظهار داشت: همه چاه های فاز ۹ و ۱۰ پارس جنوبی به جز یک حلقه در حال تولید هستند و برخلاف سال ۱۳۸۹ که ۱۶ میلیون متر مکعب گاز از این فازها تولید می شد، در سال ۱۳۹۰، مقدار ۵۶ تا ۵۹ میلیون متر مکعب گاز از این فازها تولید می کنیم.

سوری تاکید کرد: اگر ۱۰ درصد توجه افکار عمومی و مسوولان به پارس جنوبی جلب شود، همه فازهای این میدان به موقع به بهره برداری می رسند.

دریایی ۱۷ و ۱۸ نیز توسط صدرا در بوشهر ساخته می شود که عرشه تولید توسط تاسیسات دریایی از پیشرفت بهتری برخوردار است.

وی در ادامه با بیان اینکه در شرایط کنونی ۶۸ میلیارد دلار پروژه در لایه های نفتی و گازی داریم، گفت: برای بهره برداری و تولید از همه فازهای پارس جنوبی، به ۴۰ میلیارد دلار منابع نیاز داریم، یعنی در دو سال آینده سالی ۲۰ میلیارد دلار نیاز داریم تا بتوانیم به تولید ۸۰۰ میلیون متر مکعب گاز از پارس جنوبی دست پیدا کنیم. مدیرعامل نفت و گاز پارس اضافه کرد: براساس محاسبات انجام شده، ارزش اقتصادی این گاز با احتساب ۵۰ دلار برای هر بشکه نفت خام، معادل ۱۱۰ میلیارد دلار است که ۳۰ میلیارد دلار آن در حال تولید است و برای به تولید رساندن ۸۰ میلیارد دلار آن، به ۴۰ میلیارد دلار سرمایه گذاری نیازمندیم. سوری در ادامه اظهار داشت: امکان تولید ۲۰۰ میلیون متر مکعب در روز گاز از میدان غیرمشترک و یک

مدیرعامل نفت و گاز پارس گفت: اگر ۱۰ درصد توجه افکار عمومی و مسوولان به پارس جنوبی جلب شود، همه فازهای این میدان به موقع به بهره برداری می رسند.

موسی سوری در جمع خبرنگاران اظهار داشت: پالایشگاه فازهای ۱۲، ۱۵، ۱۶، ۱۷ و ۱۸ پارس جنوبی براساس آخرین تصمیمات اتخاذ شده و تعهدات پیمانکاران، باید در سال ۹۱ حتماً به بهره برداری برسند و در بخش دریایی فازها برای هر یک از آنها یک سکو برنامه ریزی شده تا به تولید برسند و بتوانند تولید گاز از میدان را آغاز کنند. وی افزود: بر این اساس، سه پالایشگاه و سه سکو در سال ۱۳۹۱ مورد بهره برداری قرار خواهند گرفت و افزایش تولید گاز از این میدان رقم خواهد خورد. مدیرعامل نفت و گاز پارس در ادامه با بیان اینکه فازهای ۱۲ و ۱۵ و ۱۶ از پیشرفت بهتری برخوردارند، گفت: فاز ۱۵ و ۱۶ قطعاً در نیمه اول سال ۱۳۹۱ به تولید خواهد رسید و فاز ۱۲ طبق برنامه و تعهد پیمانکار باید در آخر مهر ۹۱ هم پالایشگاه و هم یک سکوی تولیدی آن وارد مدار شود.

سوری با اشاره به مناسب بودن وضعیت خط لوله فاز ۱۲ اظهار داشت: مجموعه چاه های یک سکوی این فاز حفاری شده و تنها عرشه آن باقی مانده که امیدواریم هر چه سریعتر بارگیری و حمل شده و توسط شرکت تاسیسات دریایی به منطقه ارسال شود تا دوره نصب و راه اندازی آن هم به پایان برسد. وی در ادامه گفت: بخش دریایی فاز ۱۲ توسط تاسیسات دریایی در خرمشهر، ۱۵ و ۱۶ توسط صف و ایزوایکو در بندرعباس و بخش

زیرساخت های توسعه صادرات گاز در کشور فراهم شده است

بدون هیچ گونه وقفه ای از طریق شبکه انتقال به مبادی مصرف می رسد و این از افتخارهای صنعت گاز کشور است.

کشکولی تاکید کرد: دشمنان انقلاب می کوشند تا با دسیسه چینی های بیبوده، عرصه را بر کشور تنگ کنند، اما نقش آفرینی های کارکنان صنعت گاز ایران در تعمیر و راه اندازی خط لوله آسیب دیده ناشی از شیطنت ها، این دسیسه ها را خنثا کرد.

وی درباره خصوصی سازی در شرکت ملی گاز ایران هم گفت: طبق سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، همه شرکت های غیرحاکمیتی و اگذار خواهند شد، اما شرکت عملیات انتقال گاز ایران به دلیل حساسیت عملیات، مشمول این قانون نمی شود و در حاکمیت دولت باقی خواهد ماند.

توسعه زیرساخت ها و راه اندازی فازهای پارس جنوبی و افزایش تولید گاز از این میدان مشترک، زمینه تحقق سهم ۱۰ درصدی ایران را در بازار تجارت جهانی گاز فراهم می کند.

به گزارش خبرنگار شانا، معاون مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران در جشنواره برترین های شرکت انتقال گاز و معرفی برگزیدگان آن افزود: زیرساخت های انتقال و توسعه صادرات گاز در کشور فراهم شده است.

مصطفی کشکولی سپس با اشاره به سهم یک درصدی ایران در بازار تجارت جهانی گاز، ادامه داد: برای دستیابی به سهم ۱۰ درصدی این بازار که در چشم انداز ۱۴۰۴ هدف گذاری شده، تقویت زیرساخت ها مورد توجه قرار گرفته است. کشکولی در این رابطه گفت: هم اکنون ۳۴ هزار کیلومتر خطوط انتقال گاز فشار قوی در کشور وجود دارد و با احداث خطوط لوله جدید مانند خط لوله ششم، ادامه خط هفتم، خط نهم و خط یازدهم، شبکه انتقال گاز کشور تقویت خواهد شد.

کشکولی در ادامه سخنان خود با بیان این که توسعه فعالیت های برون مرزی انتقال و صادرات گاز، از اهداف استراتژیک شرکت ملی گاز ایران است، اظهار کرد: احداث خطوط لوله انشعابی با هدف صادرات گاز به عراق، سوریه و همچنین اروپا با همین رویکرد در برنامه شرکت ملی گاز ایران گنجانده شده است.

معاون مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، شرکت انتقال گاز را از سرمایه های ارزشمند این صنعت برشمرد و گفت: نقش حیاتی و حجم عملیاتی این شرکت که در سال های قبل مغفول مانده بود، با تلاش مدیران و کارکنان این مجموعه آشکار شده است. به گفته وی، هم اکنون روزانه ۶۰۰ میلیون متر مکعب گاز ارسالی از بالادست،

قیمت تمام شده پروژه‌ها بالاتر از استاندارد جهانی است

کرد: در حوزه رقابتی در کالاها و تولیدات هم نمیتوانیم رقابت کنیم و این نه فقط در حوزه کلان، بلکه در حوزه مسایل جزئی و سنتی هم مصداق دارد، مثلاً در کشاورزی قدرت رقابت نداریم، زیرا قیمت تمام شده بالا و کیفیت محصولات پایین است.

به گفته وی، وقتی در نقدینگی، بودجه و سایر شاخص‌ها از ثبات اقتصادی برخوردار نباشیم، این امر خود را در نوسان‌های قیمت تمام شده نشان می‌دهند.

رحمانی فضلی با تأکید بر اینکه بیش از ۸۰ درصد اقتصاد ما دولتی است، گفت: همه ما وظیفه داریم که منابع را به گونه‌ای مدیریت کنیم که ارزش افزوده بالایی حاصل شود. وی ادامه داد: ۱۰۰ میلیارد دلار مجموعه منابع تحت عنوان بودجه عمومی در سال وجود دارد که ۸۷ درصد از بیکره اقتصاد دولت را شکل می‌دهد و این مبلغ کلانی است که باید به درستی مدیریت شود.

رییس دیوان محاسبات یادآور شد: زمان احداث پروژه‌ها هفت تا هشت سال است و کیفیت تولید در مجموع اشکال دارد و نمیتواند قدرت رقابتی ما را افزایش دهد.

یادآوری می‌کند که در این مراسم، بهمن دادمان، دبیر همایش هم در سخنانی اظهار داشت: قیمت، یکی از ارکان اصلی شناسایی هر پروژه و ما به التفاوت قیمت قرارداد و قیمت تمام شده یکی از شاخص‌های اصلی ارزیابی موفقیت آنها است.

وی ارایه راهکارهایی برای نظم بخشی به قیمت گذاری و رساندن قیمت‌ها به سطح مورد نیاز برای انجام کارها را از مهمترین اهداف این همایش دانست.

سیس محمد رضا انصاری، مدیرعامل شرکت کیسون هم از شیوه قیمت گذاری فهرست بها انتقاد کرد و با اشاره به اینکه ثابت بودن فهرست بها نتیجه اش تبلی مشاور و پیمانکار است، افزود: آیا یک واحد بتن یا میلگرد در همه پروژه‌ها و همه جا همان قیمت را دارد؟ انصاری سیس با استقبال از طرح جدید معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری مبنی بر تجمیع قیمت‌ها گفت: پیمانکاری که قیمت پایین ارایه میدهد، نمی‌تواند کار با کیفیت ارایه کند، در صورتی که کیفیت به معنای حراست از سرمایه ملی است. وی اضافه کرد: واگذاری پروژه به پایینترین قیمت، موجب گرانی و افت کیفیت و تطویل زمان اجرای پروژه می‌شود.

بر اساس مطالعات دیوان محاسبات، قیمت تمام شده پروژه‌ها در کشور، در شرایط مساوی، از نرم استانداردهای بین‌المللی بالاتر است.

رحمانی فضلی، رییس دیوان محاسبات کشور، در همایش نقد و بررسی نظام قیمت گذاری پروژه‌ها گفت: این وضع سبب شده است که نتوانیم به بهره‌وری بالا و کارایی لازم در اقتصاد دست پیدا کنیم.

وی ادامه داد: دیوان محاسبات در سه سال اخیر مبنای کار خود را در حوزه حسابرسی عملکرد متمرکز کرده و تلاش دارد تا در سه حوزه کارآمدی، اثربخشی و صرفه اقتصادی، تمامی پروژه‌های کشور را مورد سنجش قرار دهد.

رییس دیوان محاسبات سیس با اشاره به اینکه در همه اقتصادها همواره اصل قیمت و قیمت گذاری مطرح بوده است، اظهار داشت: قیمت، یکی از شاخص‌های اصلی سنجش میزان توفیق و حوزه رقابت است و در واقع، هرکس بتواند کالایی را با کیفیت بالا و قیمت مناسب ارایه کند، موفق خواهد بود.

وی افزود: نگاهی به فعالیت‌های اقتصادی و شاخص‌های کلان نشان می‌دهد که ما در این عرصه موفق نبوده ایم و حتی به عنوان مثال، با بیش بینی رشد هشت درصدی در برنامه‌ها، توانسته‌ایم فقط چهار تا ۴/۵ درصد آن را محقق کنیم. رحمانی فضلی خاطر نشان

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی: سهام مجتمع‌های پتروشیمی به تدریج واگذار می‌شود

معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی، اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی و خصوصی سازی در صنعت پتروشیمی را مطلوب ارزیابی کرد و گفت: مجتمع‌های پتروشیمی به تدریج واگذار می‌شوند.

عبدالحسین بیات در گفت و گو با خبرنگار شانا اظهار کرد: عرضه سهام شرکت‌های پتروشیمی و واگذاری تدریجی آنها همچنان ادامه دارد و مذاکره‌های خوبی با سازمان خصوصی سازی در این باره انجام شده است.

بر اساس گزارشی که پیش از این منتشر شده بود، سهم صنعت پتروشیمی از واگذاری‌های کشور ۱۲/۱ درصد و ارزش واگذاری‌های این صنعت از آغاز سال ۱۳۸۴ و اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی تا امروز، معادل ۱۰۳ هزار میلیارد ریال برآورد شده است. ارزش واگذاری‌های وزارت نفت در این مدت نیز ۴۰۸ هزار میلیارد ریال و سهم وزارت نفت در این مدت از کل واگذاری‌های کشور ۴۷/۸ درصد بوده است و از این نظر وزارت نفت پیشرو در امر واگذاری‌های بر مبنای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ در کشور بوده است.

مهندس عبدالحسین بیات همچنین درباره هلدینگ خلیج فارس گفت: هلدینگ خلیج فارس در مرحله ارزیابی و مراحل قانونی واگذاری در حال انجام است. وی ادامه داد: سهام ۱۵ شرکت زیر مجموعه هلدینگ خلیج فارس از شرکت ملی صنایع پتروشیمی به هلدینگ خلیج فارس منتقل و مجامع بودجه این شرکتها نیز با مسوولیت هلدینگ برگزار شده است.

بیات تصریح کرد: حرکت به سمت تولید در حد ظرفیت اسمی، اولین هدف مجتمع‌های تولیدی است و به این گونه واحدها نگاه بودجه‌ای نداریم، بلکه نگاه ما اقتصادی است و به ما کمک می‌کند تا خارج از ساختار بودجه‌ای برای کشور خلق ثروت کنیم.

معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی، در ادامه سخنان خود، این صنعت را از صنایع

ارزش آفرین در کشور خواند و گفت: این ویژگی بارز انقلاب ماست که خودباوری را به همه اقشار ملت هدیه داده است و همه باید برای توسعه این صنعت با ارزش تلاش کنند.

به گزارش شانا، در سال ۱۳۸۸ که مصوبات هیأت واگذاری مبنی بر تشکیل هلدینگ خلیج فارس ابلاغ شد، پتروشیمی خلیج فارس به عنوان شرکت مادر تخصصی آن انتخاب شد و ۱۳ شرکت هم در زیر مجموعه هلدینگ قرار گرفت. البته با پیگیری‌های بسیار متولیان صنعت پتروشیمی، دو شرکت دیگر هم که در زنجیره تولید واحدهای هلدینگ قرار داشتند، به شرکت‌های حاضر پیوستند و به این ترتیب، شمار شرکت‌های هلدینگ به ۱۵ رسید و هم اکنون شرکت‌های بازرگانی پتروشیمی (۴۵ درصد)، پتروشیمی بین الملل (۱۰۰ درصد)، ره‌آوران فنون (۱۰۰ درصد)، عملیات غیر صنعتی بازارگاد (۱۰۰ درصد)، عملیات غیر صنعتی و خدمات صنایع پتروشیمی ماهشهر (۱۰۰ درصد)، مدیریت توسعه صنایع پتروشیمی (۱۰۰ درصد) و پتروشیمی‌های نوری (۷۶،۵۵ درصد)، بندرامام (۷۰ درصد)، بوعلی سینا (۷۰ درصد)، پارس (۶۰ درصد)، تندگویان (۷۵ درصد)، خوزستان (۷۰ درصد)، فجر (۷۰ درصد)، مبین (۱۰۰ درصد) و اروند (۸۰ درصد) پانزده شرکت زیر مجموعه هلدینگ هستند.

مدیر تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی: صادرات محصولات پتروشیمی به مرز ۱۴ میلیارد دلار می رسد

بساق زاده تصریح کرد: صادرات فرآورده های پتروشیمی ایران به اروپا همچنان ادامه دارد و مشکل خاصی نیست، اما از میزان آن کاسته شده است. وی ادامه داد: همسایگان شمالی ایران نیز از دیگر علاقمندان به خرید محصولات پتروشیمی تولیدی ایران هستند. مدیر تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران با بیان این که ایران پس از عربستان، دومین صادرکننده محصولات پتروشیمی در منطقه است، گفت: معمولاً میان شرکت های فعال در پتروشیمی منطقه همکاری وجود دارد، به گونه ای که بدون برگزاری نشست های متمرکز و به صورت غیرمستقیم، میان این شرکت ها هماهنگی وجود دارد. وی ادامه داد: بازار یابان در منطقه با همکاری یکدیگر فرآورده های پتروشیمی تولیدی در کشورهای مختلف منطقه را با قیمت های مناسب رصد می کنند و کشورهای تولیدکننده فرآورده های پتروشیمی هم با رقابت سالم به صادرات می پردازند.

مدیر تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران با بیان این که افزایش قیمت نفت خام بر قیمت جهانی پتروشیمی تاثیرگذار است، اظهار کرد: مزیت اقتصادی محصولات پتروشیمی ایران این است که خوراک بخش گسترده ای از مجتمع های پتروشیمی از گاز است، در حالی که خوراک مجتمع های اروپایی بیشتر از مایعات تامین می شود. وی تاکید کرد: این مسأله، یک مزیت اقتصادی را برای محصولات پتروشیمی ایران به وجود می آورد، زیرا هزینه گاز یک سوم هزینه خوراک مایع است و این موضوع، قدرت رقابت پذیری محصولات تولید کشور را افزایش داده است. بساق زاده ادامه داد: ۳۵ درصد حجم خوراک مجتمع های پتروشیمی کشور، گاز و بقیه از خوراک های مایع است و بخشی از این خوراک های مایع از داخل و بخشی نیز از خارج از کشور تامین می شود. وی اظهار کرد: با توجه به افزایش تولید اتیلن در کشور، علاوه بر تامین نیاز داخل، مازاد تولید آن هم صادر می شود.

ارزش صادرات محصولات پتروشیمی تاکنون به حدود ۱۲ میلیارد دلار رسیده و پیش بینی می شود که تعهد پتروشیمی به دولت مبنی بر صادرات بیش از ۱۴ میلیارد دلار فرآورده پتروشیمی محقق شود.

به گزارش خبرنگار شانا، مدیر تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، در جمع خبرنگاران با بیان این که صادرات فرآورده های پتروشیمی با تنوع بازارهای جدید به طور منظم در جریان است، گفت: با بازار یابی مناسب شرکت های تولیدکننده که از دو سال قبل انجام شده است، بازارهای هدف صنعت پتروشیمی ایران با توجه به تنوع محصول و نیز تنوع مقصدهای صادراتی، شناسایی شده اند و صادرات به طور عادی ادامه دارد.

علی محمد بساق زاده اظهار کرد: تحریم صنعت پتروشیمی ایران، تاثیر خاصی بر تولید و صادرات ندارد و کشورهای زیادی همچنان خواستار خرید از ایران هستند. وی ادامه داد: بخشی از صادرات محصولات پتروشیمی ایران که بیش از این به کشورهای اروپایی صادر می شد، اکنون به کشورهای آسیایی و آمریکای لاتین صادر می شود.

بیشتر شدن اختیارات وزیر نفت

می آورد، چنین اختیاراتی را برای وزارت نفت در نظر نمی گرفت که مجلس در نظر گرفته است! آقای خباز سپس با اشاره به اینکه وزیر فعلی نفت از اعضای سپاه پاسداران و به این ترتیب مورد توجه نمایندگان است، گفت: اگر چه رستم قاسمی یک وزیر بسیجی و معتقد است، اما نمی توان چنین اختیاراتی را به هر وزیر نفتی واگذار کرد.

مصطفی کواکبیان، نماینده سمنان در مجلس شورای اسلامی هم تفویض اختیار به وزیر نفت در زمینه واگذاری طرح های اکتشاف را مورد سؤال قرار داد و گفت: ماده ۱۱ طرح، عملاً یک نوع اختیار خاصی را به دوستان وزارت نفت می دهد تا بدون هر گونه مناقصه، اقداماتشان را انجام دهند. آقای کواکبیان در ادامه گفت: استدلالی که برای تصویب این ماده از طرح ارایه شده، این بوده است که برگزاری مناقصه زمان بر است، در حالی که برگزاری مناقصه باعث ایجاد رقابت می شود و این استدلال درست نیست و اگر راه را برای شکوفایی مناقصه ها باز نکنیم، در میادین مشترک نمی توانیم استفاده خوبی داشته باشیم.

شایان ذکر است که هنوز تمامی مواد طرح و وظایف و اختیارات وزارت نفت در مجلس تصویب نشده، اما پیش از این، نمایندگان مجلس با تصویب مواد دیگری از آن، سمت ریاست مجمع عمومی نمایندگان صاحبان سهام شرکت های اصلی تابعه وزارت نفت، از جمله شرکت ملی نفت را به وزیر نفت واگذار کردند. این سمت پیش از این متعلق به رییس جمهوری بود.

شرکت های تابعه نفت که در واحدهای عملیاتی و تخصصی شاغلند "تهیه کند و به تصویب هیأت وزیران برساند. البته نماینده کاشمر در مجلس شورای اسلامی، اعطای این گونه اختیارات گسترده به وزیر نفت را مورد انتقاد قرار داد و گفت: اگر دولت چنین لایحه ای را برای این منظور

مجلس شورای اسلامی، با تصویب مواد دیگری از طرح تعیین وظایف وزارت نفت، اختیارات گسترده تری را برای وزیر نفت در نظر گرفت.

بنا به گزارش های منتشر شده، نمایندگان مجلس ایران با تصویب ماده ۱۱ طرح و وظایف و اختیارات وزارت نفت، حق واگذاری و اجرای طرح های مربوط به اکتشاف، توسعه، تولید، تعمیر و نگهداشت میادین مشترک نفت و گاز را به وزیر نفت دادند و به این ترتیب، تصویب کردند که اقدام در این زمینه "بارعایت آیین نامه معاملات شرکت ملی نفت ایران، از شمول قانون برگزاری مناقصات مستثنی شود. به این ترتیب، وزیر نفت می تواند بدون برگزاری تشریفات مناقصه، امتیاز بهره برداری از میادین مشترک نفت و گاز را به موسسات و افرادی که در نظر دارد، واگذار کند.

در بخش دیگری از این طرح، وزارت نفت اجازه یافت تا کالاها و ماشین آلات مورد نیاز در اجرای طرح های مربوط به این ماده را بلافاصله پس از ثبت در مبادی ورودی و قبل از پرداخت مالیات و حقوق و هزینه های گمرکی، ترخیص کند.

بر اساس بخش دیگری از این دست مصوبات، وزیر نفت به عضویت شورای اقتصاد در می آید.

علاوه بر این، وزارت نفت اجازه یافته است تا بدون الزام به رعایت قانون خدمات مدیریت کشوری ناظر بر شرایط استخدام و حقوق کارکنان دولت، آیین نامه خاصی را برای استخدام و پرداخت حقوق و مزایای "آن دسته از کارکنان

پیام وزیر نفت به همایش ملی انرژی در اهواز

کاهش تدریجی مصرف نفت و حامل های هیدروکربوری از یک سو، و حرکت شتابنده و انقلابی برای جایگزینی منابع قابل بازیافت انرژی از سوی دیگر، تنها راهکار شایسته و پایسته ای است که آینده اقتصاد ایران اسلامی را از گزند حوادث و در مواجهه با چالش های احتمالی مصون خواهد داشت.

جغرافیا و اقلیم خاص کشور ما نیز به گونه ای است که دسترسی به سایر منابع انرژی را امکان پذیر ساخته است. برخورداری از طولانی ترین خط ساحلی، وجود منابع بالقوه انرژی آبی، بادی و تابش بی وقفه آفتاب در آسمان این سرزمین و اندیشه های پویایی که در زمینه دستیابی به انرژی های جدید از جمله انرژی هسته ای، افق روشنی را پیش روی ما باز می کند که می توانیم براساس آن، به آینده اطمینان بیشتری داشته باشیم. با این حال، عبور از وابستگی به منابع نفتی و نیز ورود به جرگه کشورهایی که حرکت خود را به سوی دستیابی به منابع قابل بازیافت انرژی آغاز نموده اند، به عزمی جدی و روحیه جهادی و بسیجی نیازمند است.

همایش ملی انرژی که در سال جهاد اقتصادی و با همت حوزه مقاومت بسیج شهید تندگویان، شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب و اهتمام سپاه حضرت ولیعصر (عج) خوزستان برگزار گردیده است، فرصتی برای بررسی ابعاد این ضرورت و تبیین و تشریح راهکارهای رسیدن به این هدف بزرگ است، هدفی که با عزم و اراده و برنامه ریزی دقیق مدیران و مسوولان امر انشاءالله زودتر از آنچه تصور می رود، قابل تحقق خواهد بود.

اینجانب برای یک دست اندرکاران، فعالان و نیز شرکت کنندگان در این همایش ملی انرژی توفیق و سربلندی داشته و امیدوارم دستاوردهای علمی همایش، ما را به اهداف راهبردی تولید و مصرف انرژی و تعالی و ترقی ایران اسلامی براساس منویات مقام معظم رهبری و سند چشم انداز ۱۴۰۴ نزدیک تر سازد.

جدیدی که در زمینه برخورداری از منابع جدید انرژی پیش روی بشر گشوده شده، وقت آن است تا فصل تازه ای در زمینه برنامه ریزی تولید و مصرف انرژی در کشور عزیز ما ایران آغاز شود و با نگاهی صیانتی به ذخایر هیدروکربوری و منابع ارزشمند طبیعی بنگریم.

جمهوری اسلامی ایران هم اکنون با اتکا به منابع غنی نفت خام، جایگاه خود در بین تولید کنندگان عضو اوپک و برخورداری از دومین ذخایر گازی جهان، در معادلات ژئوپولیتیک انرژی، تأثیر غیر قابل انکاری داشته و قادر است در تعاملات و معادلات بین المللی نقش اساسی ایفا کند.

با وجود این، نباید تردید داشت که اتکا به منابع هیدروکربوری در درازمدت نه امکان پذیر بوده و نه به صرفه و صلاح کشور است. از حیث مصرف نیز روند رشد تقاضا برای منابع هیدروکربوری و فرآورده های نفتی بدون توجه به محدودیت این منابع، به گونه ای نگران کننده در حال افزایش است. لذا براساس منطق و استدلال اقتصادی،

وزیر نفت کشورمان، با اشاره به این که اتکا به منابع هیدروکربوری در درازمدت به صلاح کشور نیست، گفت: وقت آن است که فصل تازه ای در زمینه برنامه ریزی تولید و مصرف انرژی آغاز شود و نگاهی صیانتی به ذخایر هیدروکربوری کشور داشته باشیم.

به گزارش خبرنگار شانا، متن پیام وزیر نفت به همایش ملی انرژی که از سوی علیرضا نیکزاد رهبر، مدیرکل دفتر وزارتی، مشاور وزیر و سخنگوی وزارت نفت خوانده شد، به این شرح است:

با درود و سلام به روح پرفروش معمار کبیر انقلاب اسلامی، حضرت امام خمینی (ره)، شهدای انقلاب و دفاع مقدس، مقارن با سی و سومین دهه مبارک فجر انقلاب، برای مقام معظم رهبری آرزوی سلامت و برای ملت بزرگ ایران سعادت و سربلندی آرزو دارم.

حضار محترم، اندیشمندان، صاحب نظران و اساتید گرانقدر حوزه انرژی

جهان امروز در نخستین دهه از قرن بیست و یکم در اوج پیشرفت صنعتی، با وجود دسترسی به گسترده ترین حجم اطلاعات و برخورداری از بالاترین سطح دانش و فناوری، با چالش ها و مسایل متعددی مواجه است که بنیان های تمدن بشر را آسیب پذیر ساخته است. یکی از مهم ترین این مسایل، چالش تولید و مصرف انرژی است. روند روبه رشد مصرف انرژی و فرآورده های نفتی در جهان و به تبع آن در ایران و تأثیر مخرب آن بر محیط زیست از یک سو، و تهدیدات ناشی از کاهش منابع غیر قابل بازیافت انرژی از سوی دیگر، موجب می شود تا مقوله انرژی در برنامه های توسعه اقتصادی و راهبردهای امنیت ملی با نگاهی ویژه مورد بازنگری قرار گیرد.

بدون شک نفت و گاز در طول یک صد سال گذشته به عنوان مهم ترین مؤلفه تأثیر گذار بر اقتصاد، سیاست و به طور کلی امنیت کشور ما ایفای نقش کرده است، اما به تاسی از تحولات شگرف پدید آمده در دانش بشری و روزنه های

سامانه حمل و نقل دریایی در صنعت نفت بومی سازی می شود

اروپایی آماده کنیم و حمایت صنعت نفت، توسعه صنعت کشتی سازی کشور را در پی خواهد داشت.

مدیرعامل شرکت پایانه های نفتی ایران اظهار امیدواری کرد که با افزایش تنوع محصولات و شمار شرکت های کشتی سازی داخلی، نیازهای شرکت پایانه های نفتی برای تأمین پدک کش ها، کشتی های مسافری، شناورهای کاتاماران و ... به طور کامل از داخل تأمین شود.

موسوی در پایان یکی از نیازهای عملیات دریایی شرکت پایانه های نفتی ایران را تأمین شناورهای پشتیبانی از عملیات پهلوگیری و جداسازی نفتکش ها اعلام و تصریح کرد: تولیدکنندگان داخلی می توانند به پایداری و ارتقای زنجیره تولید نفت و گاز کشور کمک کنند.

موسوی گفت: هم چنین ضروری است صنایع مرتبط با ماموریت های صنعت نفت، از جمله شرکت های کشتی سازی را برای رقابت با شرکت های آمریکایی و

مدیرعامل شرکت پایانه های نفتی ایران بر ضرورت بومی سازی سامانه حمل و نقل دریایی صنعت نفت و حمایت همه جانبه از صنایع داخلی تأکید کرد.

به گزارش شانا به نقل از روابط عمومی شرکت پایانه های نفتی ایران، سید پیروز موسوی در بازدید از شرکت کشتی سازی اروندان در بندر خرمشهر، گفت: تأمین حداکثری نیازهای شرکت پایانه های نفتی ایران از صنعتگران داخلی، در دستور کار مدیران این شرکت قرار گرفته و با جدیت دنبال می شود.

وی تصریح کرد: شرکت های دولتی باید از سازندگان تولیدهای داخلی که توانسته اند با به کارگیری الزام ها و استانداردهای جهانی به سطح کیفی قابل قبولی، به ویژه از لحاظ استانداردهای مورد قبول نفت برسند، حمایت کنند.

برگه اشتراک

نام: نام خانوادگی:

شغل: نام شرکت:

نشانی:

تلفن: شماره:

کد پستی:

تاریخ شروع اشتراک:

هزینه اشتراک برای چهار شماره ۸۰۰۰۰ ریال

لطفاً هزینه اشتراک را به حساب بانکی شماره ۰۰۰۰۰ بانک به نام انجمن شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت، گاز و پتروشیمی واریز نموده و فتوکپی آن را به همراه فرم اشتراک به نشانی زیر ارسال نمایید:

تهران - آدرس: تهران، کریم خان زند، خیابان خردمند شمالی، خیابان ۲۱۸، پلاک ۱۳ تلفن: ۲ و ۸۳۱۸۷۰۱ شماره: ۸۸۲۴۶۶۹

آریا پیشرو قرن

- ارائه دهنده خدمات مشاوره، مدیریت طرح و پیمانکاری پروژه های صنعتی به ویژه در حوزه های نفت، گاز و پتروشیمی، صنایع شیمیایی، نیروگاهی و فلزی با پشتوانه دهها پروژه تکمیل شده یا در دست اجرا در قالب قراردادهای EPC, E, MC, CM
- دارای پایه یک خدمات مشاوره در تخصص واحدهای پالایشگاه نفت، گاز و صنایع پتروشیمی و پایه ۲ تخصص صنایع فلزات اساسی و ماشین سازی از معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری
- ارائه دهنده خدمات بازرگانی عمومی، تامین کالا و تجهیزات صنعتی، مدیریت امور بازرسی، بیمه و حمل انجام حرفه ای امور گمرکی، ترخیص و تحویل - مدیریت و پی گیری تهیه کالا
- نماینده انحصاری شرکت Wuxi Compressor سازنده انواع کمپرسورهای مورد استفاده در صنایع نفت، گاز، پتروشیمی، شیمیایی، نیروگاهی، فلزی، معدن، ریخته گری و ساختمانی با مشارکت شرکت Kobelco ژاپن و دانش فنی شرکتهای Atlas Copco, Cooper (Cameron), و Samsung
- نماینده انحصاری شرکت Mashzavod سازنده تجهیزات فرایندی صنایع نفت، گاز و پتروشیمی

نشانی: خیابان دکتر شریعتی .
تقاطع کلاهدوز . خیابان امام زاده
پلاک ۱۰۲
کد پستی: ۱۹۱۶۸۷۳۶۱۴
تلفن: ۲۲۶۱۱۰۷۰
فکس: ۲۲۰۰۱۵۶۴
info@ariaoil.com
www.ariaoil.com

نفت و توسعه
شماره ۱/بهار ۱۳۹۱